

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
1-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZAM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 159. SZAM.
1930 JULIUS 17. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLER

Berzeviczy Albert beszéde a lefegyverezésről az Inter- parlamentáris Unió ülésén

Az Interparlamentáris Unió XXVI. kongresszusa szerdán nyílt meg Londonban.

London, július 16. Ma délelőtt nyitották meg Londonban az Interparlamentáris Unió XXVI. kongresszusát, amelyen 27 állam parlamentjének kerekén 500 küldötte vesz részt. Hendersson külügyminiszter arról szólt, hogy az angol kormány főcélja, amely egyezik az Interparlamentáris Unió céljaival is, a béke biztosítása. Hendersson ezután felémeltette a Kellogg-egyezményt, a fakultatív döntő bírósági záradék aláírását és a londoni tengerészeti leszerelési egyezményt, mint a világ békéhez vezető ut fontos mérföldkövet, hangoztatta azonban, hogy az ut jelentékeny része még hátra van. Hiányzik a nemzetközi jogrendszer intézményes kiépítése és még nem ment át a kormányok öntudatába az az elv, hogy a háborút kizárják a nemzetek politikájából.

London, július 16. Berzeviczy Albert, az Interparlamentáris Unió ülésén nagy beszédben foglalkozott a lefegyverezés gondolatával, amely immáron tíz esztendő óta foglalkoztatja az egész világot. Megállapítja Berzeviczy Albert, hogy az elmúlt tíz esztendő alatt

semmit se tettek ebben az irányban, sőt egyenesen fegyverkezési verseny van a győztes államok között s így a nagyhatalmak valósággal készülnek a büntényre, a jövő háborújára, melynek elhárítása érdekében a leghivatottabb faktor, a Népszövetség semmit se tett. Aztán még igen meggyőző érveket hozott fel Berzeviczy a legyőzöttek fegyvertelenítése és a győzők nagy fegyverkezésének illusztrálására.

A megjelent előkelő közönség nagy tetszéssel fogadta a hatásos beszédet. London, július 16. Az Interparlamentáris Unió gyűlésén Erődy Harach Béla is felszólalt s beszédében a gazdasági engedmények fontosságát és a kulturális erők gyarapodását hangoztatta, melyekkel aztán a nemzetek közötti ellentéteket inkább kiküszöbölhetné.

Kitért a kisebbségek kérdésére is, majd hangoztatta, hogy a termelés fokozásával politikai, szociális és gazdasági kérdéseket bizonyos új szerv beállításával kellene a nemzeteknek megoldani, mit a közel jövőben kellene megszervezni.

Elsimul a német belpolitikai válság

Valószínű, hogy a birodalmi elnök rajnai útjának nem lesz többé akadály.

Berlin, július 16. Hindenburg, birodalmi elnöknek az az elhatározása, hogy az Acélsisak szervezet nyugatnémetországi működésének betiltása miatt nem vett részt a rajnai felszabadítási ünnepeken, nagy szenzációt keltett egész Németországban. De még nagyobb szenzáció az az igen éles hangú levél, amelyben a szándékát a porosz miniszterelnöknek bejelentette. A ma reggel megjelent lapok oldalakon át tárgyalják ezt az eseményt és élesen nyilatkoznak meg a porosz kormány ellen.

A kormánypárti koalíció kebelében is élénken tárgyalják Hindenburg elnök elhatározásának közjogi oldalát. Azt a kérdést vitatták, vajon jogában állott-e az elnöknek a birodalmi kancellár ellenjegyzése nélkül politikai tartalmu levelet küldeni a porosz miniszterelnöknek. Végül az a felfogás kerkedett felül, hogy a birodalmi elnöktől ezt a jogot elvitatni nem lehet, annál kevésbé, mert a birodalmi elnök államtitkára útján tudatta, hogy levele személyes ügy és abból fakad, hogy mélyszégyen elkeseredés tölti el a bánásmód miatt, amelyben a porosz kormány hosszabb idő óta részesült.

A birodalmi elnök egyébként Wiesbaden polgármesteréhez a következő sorokat intézte:

— Nagy sajnálatomra le kellett mondanom arról, hogy városukat meglátogassam. Lemondásomnak az okait a porosz miniszterelnökhöz

intézett levelemben közöltem. Remélem azonban, hogy sikerül majd elsimítani azokat a nehézségeket, amelyek a lemondásra kényszerítettek és egy későbbi időpontban meglátogatom a várost.

Wiesbaden polgármestere az aacheni, a gablonzi és a trieri polgármesterek társaságában Berlinbe utazott, hogy kieszközölje a porosz kormánytól azokat az intézkedéseket, amelyek az elnököt elhatározásának megváltoztatására bírhatnák. Brüning, birodalmi kancellár és Treviranus, a megszállott területek minisztere, ma délelőtt tanácskoztak Hindenburg birodalmi elnökkel arról a konfliktusról, amely az acélsisakosok szervezkedésének betiltása miatt a birodalmi elnök és a porosz kormány között támadt.

A feloszlított Stalhelm-csoportok vezetősége a következő szövegű táviratot küldte a birodalmi elnöknek: „Engedje meg excellenciád, hogy a westfáliai és rajnavidéki nemzeti frontarcosok nevében hálás köszönetet mondjak azért a hűségért, amelyet a frontarcosokkal szemben tanúsított mikor igazságos ügyünk érdekében közbelépt. Minden hamisítatlan német férfi — álljon bár sorainkon kívül is — Excellenciád mögött áll abban a küzdelemben, amelyet a párturalomtól független államvezetésért vív. Mi, frontarcosok pedig ebben a küzdelemben azal kívánjuk régi vezetőink bizalmát kiérdemelni, hogy mint eddig, önzetlen odaadással szolgáljunk né-

pünet és hazánkat. Köszönet és fogadalom Excellenciádnak! Maenken.”

Berlin, július 16. A birodalmi elnök és a porosz kormány között a nyugatnémetországi Acélsisak szervezetek működése kérdésében kitört konfliktus elrendezésének egyengetését a birodalmi kormány vállalta magára.

Ma a porosz belügyminiszterium és az Acélsisak egy küldöttje érintkezésbe léptek egymással a nyugatnémetországi stahlhelm feloszlításának visszavonása dolgában. Valószínű, hogy a porosz kormány a működési tilalmat visszavonja.

Ebben az esetben a birodalmi elnök rajnai útjának nem lesz többé akadály.

Páris, július 16. Hindenburg le-

vele élénken foglalkoztatja a párisi lapokat. A Petit Parisien szerint a levél megírására jobboldali körök vették rá az elnököt; ezek arra törekednek, hogy a porosz koalíciós kormány kebelében válság törjön ki. A Matin csodálkozik, hogy Hindenburg, aki idáig gondosan távol tartotta magát a politikától, most leszáll a politikai küzdőterre s közbelép az acélsisakosok érdekében.

Az Echo de Paris szerint az elnök levele súlyos belső válságra vezethet Németországban.

Az Oeuvre sajnálatosnak mondja, hogy azon a napon, amidőn Németország mérsékelt hangú és megértő választ ad Briand emlékiratára, — ugyanakkor Hindenburg elnök az Acélsisakosok védőjévé szegődik.

Szerdán volt a gabonajegy premierje

A gabonajegy megszerzésének kötelezettsége vonatkozik minden olyan esetre, amikor a gabona átadása 1930 július 16-a után történik. — A gabonatorvény végrehajtási utasítása.

Budapestről jelentik: Az egyes gabonaneműek értékesítése érdekében szükséges intézkedésekről alkotott törvény életbeléptetése és végrehajtása tárgyában ma rendeletet adott ki a kormány, mely szövegét a törvény a mai nappal, vagyis július 16-án lép életbe. Az életbeléptető rendelkezések mellett a törvény végrehajtási utasítását is tartalmazza a rendelet, amely a gabonajegyéről a következőket mondja:

A gabona tulajdonjogának átruházása.

A törvény szerint a gabonajegy vásárlási kötelezettsége csak a búzára, rozsrá és kétszeresre vonatkozik és semmiféle más terményre nem alkalmazható. A búzát vagy rozst tartalmazó ocsut azonban szintén gabonának kell tekinteni.

A törvény alapelve, hogy a gabona tulajdonjogát rendszeren csak gabonajegy kíséretében lehet átruházni. Ez általános szabály alól kivételeket állapítanak meg. Meg kell szerezni a gabonajegyet akkor, ha a termelő a gabonáját pénzért eladja, ha a termelő azt csereértékként, vagy vételár fejében adja el, vagy ha bér (hasznbér) fejében szolgáltatja ki, stb. — Nem kell azonban gabonajegyet szerezni akkor, ha a gabona öröklés útján száll át.

A gabonajegy megszerzésének kötelezettsége vonatkozik minden olyan esetre, amikor a gabona átadása 1930 július 16-ika után történik.

A gabonajegy szelvényét át kell adni a termelőnek s annak saját érdekében figyelni kell arra, hogy gabonája átruházásakor ne a gabonalevelet, hanem annak szelvényét vegye át. A gabonalevel a gabona mindenkori megszerzőjénél marad, mindaddig, míg a ga-

bona a malomba vagy kivitelre kerül.

Gabonajegyet kell vásárolni akkor is, ha a gabonát feldolgozva, mint lisztet, kenyeret, makarónt, vágott tésztát, tarhonyát, vagy mint buzakeményítőt és sikért (csirizt) hozzák be.

A mezőgazdák egymásközt csak gazdasági, vagy háztartási célokra ruházhatnak át gabonát gabonajegy nélkül. A jegy megszerzésének kötelezettsége csak akkor áll be, amikor a gabona olyan forgalomba kerül, amelynek közvetlen célja nem a mezőgazdaságban való felhasználás.

A gabonajegyek címletei:

A gabonajegyeket a következő címletekben állították ki:

10 kg. gabonáról 30 fillér értékben,

50 kg. gabonáról 1 pengő 50 fillér értékben,

1 mázsa gabonáról 3 pengő értékben,

10 mázsa gabonáról 30 pengő értékben,

50 mázsa gabonáról 150 pengő értékben;

100 mázsa gabonáról 300 pengő értékben.

A termelő a gabonajegy szelvényét minden községi előljárásnál előírt állami vagy önkormányzati köztartozásainak törlesztésére felhasználhatja. A gabonajegy szelvényeivel lehet tehát fizetni az együttesen kezelt közadókat, a vagyonváltásföldek és a földbirtokrendezés során megváltott földek vételárának törlesztési részeit és az összes más köztartozásokat.

Ha a termelő által beszolgáltatott szelvényeknek az értéke a termelő terhére a községi előljárásnál nyilvántartott összes hátralékos, valamint folyó évi köztartozások összegét túlhaladja, a hát-

ralékoknak, valamint az illető évre előírt köztartozásoknak s azok járulékaiknak teljes kiegyenlítése után fennmaradó szelvények értéke a termelőnek pénzben térítendő meg.

A vámörlés és a malmok forgalmiadója.

Az őrlés, hántolás, darálás s általában a malmoknak minden kereseti tevékenysége vagy vámörlés, vagy kereskedelmi őrlés, s a kereseti tevékenység mind a két neve forgalmiadó alá esik.

A fizetendő lisztforgalmi adó kulcsa a következő:

1. a buzaliszt után a 00-as jelzésű lisztől a 3-as jelzésű lisztig bezárólag 10 százalék;

2. a buzaliszt után a 4-es jelzésű lisztől a 6-os jelzésű lisztig bezárólag 3 százalék;

3. a rozsliszt után a minőségre való tekintet nélkül 3 százalék.

(4) A 6-osnál magasabb jelzésű akarmány-lisztnak és a korpának eladásából származó bevételek nem esnek forgalmi adó alá.

(5) A liszt jelzésére és minőségére vonatkozólag a budapesti törzsei szabályok az irányadók.

A malom a lisztforgalmiadót mindig köteles felszámítani és beszélni. A malomnak kereskedelmi őrlésre átvett búzát, rozst és ketszerest csak gabonalevél kíséretében szabad átvenni.

A gabonajegyek eladásából befolyó összegek, a vámörlés díja fejében kapott gabona után a malom által fizetendő összegek, a liszt értékesítése után fizetett lisztforgalmiadó és végül az egyéb állami bevételekből a pénzügyminiszter által az alaphoz beutalt hozzájárulás képezik a gabonaértékesítés előmozdítására szolgáló alapot.

Az „alap“ bevételeiből fizetik a gabonajegy szelvényeit, a külföldre szállított gabona után a jegy értékének megtérítését, a feldolgozott gabona exportja esetén pedig az általános forgalmiadó megtérítését, stb.

Intézkedik még a rendelet arról, hogy a kisebb földbirtokosok állami földadóját a gabonaértékesítés előmozdítására szolgáló alap terhére milyen esetekben egyenlítik ki.

A rendelet életbelépését követő nyolc nap alatt a tárolási hely szerint illetékes pénzügyigazgatókhoz a készleteket kell bejelenteni.

Az ellenőrzésről és büntetésről

Hortobágyi

juhturó

fejlesztési Központ, Budapest, 4. póstaflók 20.

szóló rendelkezések után a törvény egy fontos rendelkezése, a gabonajelzálogjognak a végrehajtására vonatkozó utasítások vannak felvéve.

A gabonajelzálogjog tárgy a kicsépett és magtárba betakarított, vagy beraktározási vállalat árutárába elhelyezett buza, rozs, kétszeres, vagy árpa lehet, amelyre a gabonajelzálogjog szempontjából rövidlejáratu mezőgazdasági kölcsönt kap a mezőgazdasági termelő.

A gabonajelzálogjoggal biztosítható rövid lejáratu mezőgazdasági kölcsönök folyósítására az engedélyt az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleményének meghallgatása után a Pénzügyminiszter Budapest, július 16. A mai

teremtőzsdén a gabonaértékesítéséről szóló törvény életbeléptetése napján semmi különösebb izgalom nem volt.

A rendelet hatása tulajdonképpen csak a liszt piacon érvényesült teljes mértékben. A malmok ma értekezletet tartottak, amelyen az

uj rendszerben foglalt komponensek figyelembevétel átkalkulálták a lisztárakat. Eszerint a gabonaértékesítésről szóló törvény által kreált lisztforgalmiadó és a gabonajegy költségátvételének hozzászámításával az első három minőségű liszt típus ára körülbelül nyolc pengővel emelkedik. A kalkuláció alapján a lisztforgalmi adó, amely a duplanullás, nullás és egyes liszt típusoknál 10 százalékot tesz ki, 320 pengő. A gabonajegy egy mázsa buza után három pengő, miután azonban egy mázsa búzából 70 kg, fehér lisztet őrlnek, ez mázsánként 470 pengővel drágítja meg a nullásliszt árát. Ilyenformán összesen 7,90, illetőleg 8 pengővel korrigálják a nullás liszt típusok árát.

A többi liszt típusnál, amelynek forgalmiadója csak 3 százalék, 3,95, illetve 4 pengő mázsánként az ár emelkedés. Az új kalkuláció szerint a duplanullás liszt ára 48—49 pengő között fog kialakulni. Az új árak állítólag állítólag a holnapi nap folyamán lépnek életbe.

rendelt vizsgálatra és felfüggesztésekre. Zavaros Aladár dr polgármester, aki július 1. óta betegszabadságon van, csak annyit jelentett ki, hogy ártatlan és nyugodtan várja a döntést. Ma egyébként távfratilag hazahívták a külföldön üdülő Simon Sándor helyettes polgármestert, hogy vegye át a polgármesteri hivatal vezetését.

Budapest, július 16. A felfüggesztett székesfehérvári polgármester ügyében Sztranyavszky Sándor belügyminiszteri államtitkár a következőket mondotta:

— A város részéről az utóbbi időben eszközölt építkezésekkel és beruházásokkal kapcsolatban Széchenyi Viktor gróf főispán visszaélések nyomára jött rá. A tőle vett jelentés alapján történt a polgármester és a műszaki főtanácsos ellen a belügyminisztérium részéről a fegyelmi eljárás elrendelése és a két tisztviselőnek állásától való felfüggesztése. Mivel az eljárás az ügyekben folyamatban van, annak befejezése előtt más nyilatkozatot tenni módomban nem áll.

MEGISMÉTLŐDTEK AZ ALEXANDRIAI ZAVARGÁSOK.

London, július 16. Alexandriában a tömeg megtámadta a közokrházakat, mivel az ügyesség megtiltotta, hogy a tegnapi zavargásoknak áldozatait temetésre kiadják. Később a zavargók kiadták a zavargás áldozatait, akik nagy és ünnepélyes menetben vitték a halottaikat este a temetőbe, ahol eltemették őket.

A temető tömeg lelkesen élette Nahas pasát, de komolyabb következménye nem lett egelőre a zavargásoknak.

Sídkí pása, miniszterelnök megérkezett Alexandriába, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye. Megérkezése után első dolga az volt, hogy a Wafd-párthoz tartozó három ellenzéki lapot, bizonytalan időre betiltotta.

A CUKRASZDAK ÉS AZ ÉLELMISZERÜZLETEK ZARÓRAJA.

Budapest, július 16. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint azon üzletek, ahol cukrászsüteményeket nem, csak fagyaltot szolgálnak ki, nem tekintendők cukrászúzóknak és így a zárójuk nem a cukrászúzó zárójához igazodik, hanem az élelmiszerüzletek záróját kell ezeknek az üzleteknek betartani.

HALALOSVÉGU ÖSSZEÜTKÖZÉS.

Székesfehérvár, július 16. Varga Zoltán, városi tisztviselő biciklivel jött a szőlőhegyek felől a városba, mikor egy szénás szekeret akart előzni. A szénásszekér mellett azonban az árvaház teherautója jött és olyan hevesen ütközött össze a biciklistával, hogy Varga Zoltán, fiatal tisztviselő szörnyen halt.

A bajai polgármester tolytatja le a vizsgálatot a székestehérvári visszaélések ügyében

Budapest, július 16. Nagy feltűnést keltett Scitovszky Béla belügyminiszternek az a távirati rendelkezése, amelyet Széchenyi Viktor gróf székesfehérvári főispánhoz intézett és amely szerint a belügyminiszter Zavaros Aladár dr székesfehérvári polgármester és

Vargha Elemér műszaki főtanácsos ellen különböző közmunkák és közszállítások körül elkövetett súlyos visszaélések gyanúja miatt elrendelte a fegyelmi eljárást és őket állásuktól felfüggesztette. A két felfüggesztett városi tisztviselő ügyében Vojnits Ferenc dr bajai polgármestert rendelték ki vizsgálóbiztosul.

A felfüggesztett polgármester hivatalát Csitáry G. Emil városi főjegyző, a műszaki tanácsos hivatalát pedig Szatmáry Sándor műszaki tanácsos vette át. A főispán csütörtökre összehívta a kisgyűlést, amely után rendkívüli közgyűlést tartanak.

Értesülésünk szerint a fegyelmi viz-

gálat a legrövidebb időn belül megkezdődik és azt a bizottság sürgősen fogja lefolytatni.

Székesfehérvárott — mint onnan jelenti — ma még senki sem tudja biztosan, hogy mely építkezések azok, amelyek a két főtisztviselő felfüggesztésére okot adtak. Az 1924—26-ban történt városi építkezések idején történt hiteltulépések ügyében annak idején a belügyminisztérium ellenőrző bizottsága ugyanis vizsgálatot indított az akkoriban elhangzott támadások folytán és ez a vizsgálat akkor rehabilitálta a város vezetőségét.

Hír szerint a felfüggesztett Vargha Elemér műszaki főtanácsos nemrégén levelet kapott Zavaros Aladár dr polgármestertől, aki ebben a levélben súlyos visszaélésekkel vádolta a főtanácsost.

Ezt a levelet Vargha bemutatta Széchenyi Viktor gróf főispánnak és ez a levél vezetett voltaképpen a most el-

Az ön érdeke, rádió vásárlása előtt

meggyőződni, hogy
legjobb, legolcsóbb
és a legkönnyebben fizethető

Orion rádió Sziksz rádió

RADIO

csak nálam kapható. --- Vezérképviselő:

Földes Sándor cég, Piac-utca 43. sz. Svetits bérház

A legjobbat a legjutányosabban kapja !!

Saját készítésű

Paplanok matrácok

készen és rendelkezésre nagy választékban.

Alapítási év.
1831.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Egyszeri összehasonlítás meggyőző

Fióküzetünket

Ferenc Józset ut 22—24 sz. alatt
augusztus hó 1-ével
megszüntetjük és főüzletünkbe,
Kossuth-u. 15 szám alá
telepítjük át.

Kontsek Géza k. r. t.

A város elrendelte a kiosztott házhelyek telekkönyvi átírását

Az átíráról szóló végzést közszemlére teszik ki a Városházán.

Debrecen város szerdán délelőtt tartotta szokásos tanácsi értekezését, melyen többek között foglalkoztak az OFB által kiosztott házhelyek ügyével is. Az ügyet dr. Balogh Sándor tb. tanácsnok referálta dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettesnek. A referens bejelentette, hogy azokat a házhelyeket, amelyeket az Országos Földhivatalkozás Biróság kiosztott itt Debrecenben, most telekkönyvileg is az illetők nevére írják. Ezzel egyidejűleg a megváltást szenvedőknek járó hátralékokat első helyen a telekhez juttatott tulajdonosok terhére bekebelezik.

A tanácsi értekezleten a polgármesterhelyettes jóváhagyta a referáló tb. tanácsnok előterjesztését, illetve javaslatát. A város a telekkönyvi átíráról szóló végzést közszemlére teszi ki. Ez a végzés egyébként intézkedik a lemondás folytán megüresedett házhelyekről és azoknak a parcelláknak a továbbításáról is, amelyeket nemfizetés miatt egyesektől el kellett venni.

A városnak ez az intézkedése bizonyos tekintetben tiszta helyzetet fog teremteni a kiosztott házhelyeket illetően s megnyugvással szolgálhat minden érdekeltnek.

Újból nyilatkozik Gaál István a debreceni mélyfurásról

Pávay-Vajna Ferenc legutóbbi szakvéleményére válaszolva ismételten fenntartja előbbi álláspontját.

A múlt héten közöltük Gaál István professzor fejtegetését arról, hogy miért nem lesz eredménye a debreceni mélyfurásnak? Erre a cikkre válaszolt Pávay-Vajna Ferenc főbányatanácsos, a furás vezetője a „Debreczen” keddi számában. A válasza Gaál István most viszonyválaszt adott, amely így hangzik:

— Válaszomat annak a meglepő ténynek a kidomborításával kezdek, hogy a debreceni furás kérdésében immár Pávay-Vajna is az én véleményemet kezdi osztani. Természetesen csak nagyon burtoltan, bátorítanul, de ez nem baj. Nagyobb baj az, hogy — most már későn! Most már ugyanis nyilván be kell vallania, hogy

1. ha 1600 méterig sem jutnak keresztül az agyagos rétegeken, úgy csakugyan nem remélhető felszálló forró víz;

2. és bevallja azt is, hogy nem tudhatta előre, hogy Debrecenben 1000 méteren alul is agyagos, nem pedig homokos rétegek vannak.

— Már pedig itt van a debreceni hévíz forrópontja! Ezt kellett volna előre tudnia, — amint hogy én előre tudtam! Utána tudni ugyanis nem geologia! Itt még csak azt a kérdést vehetném fel, hogyha nem tudta, — sőt amint írja, nem is tudhatta — mi van 1000 méter mélységben Debrecen alatt, akkor milyen alapon tanácsolta a furást? s ha ilyen irányban — szerinte — nem lehet előre konkrét

véleményt mondani, mire való volt az a sok hókusz-pókusz a furási pont kitűzése körül? Mire való volt mintegy 50 aknát ásatni, hogy azt az ominózus „földráncot”, vagy mit kinyomozza, mikor ennek kinyomozása után is csak ott tartott, hogy „nem tudhatta”.

— De furesán fest ez a mostani hirtelen „nem tudás” azért is, mert hiszen ezelőtt 60 nappal egy reggeli lapban azt írta, hogy a „geológiai szerkezet azonossága alapján Debrecenben is legalább ugyanazt az eredményt várja, amelyet Hajdusoboszlón és Karcagyon elért”. S miért most ez a sötét pesszimizmus, hogy nem tudta, sőt nem is tudhatta...? Most talán Kurd-Baja—Lillafüred komoly emlékei zavarják?

— Ismétlem, a debreceni furás kérdésében utólag a debreceni szakértő is az én véleményemet osztja s jobb későn, mint soha! Annál sajnálatosabb, hogy egyéb fontos geológiai kérdésekben a szakértő ur még mindig függetleníti magát a zegyes tényektől — s a tényektől nem zavartatva ír például az erdődeli, meg a többi gyűrődésekről. Dicsékedve emlegeti, hogy gyűrődéses felfogását külföldi tankönyvekbe is felvették. Ezeket a dolgokat, minthogy reájuk a debreceni szakértő már régebben megkapta a választ, ezáltal csak azért érintem, mert hangsúlyoznom kell, hogy ezeknek a problémáknak mai tudományos állása a szakközönség

előtt egészen más, mint amint azt Pávay-Vajna az újságolvasó közönségnek beállítja. De minthogy itt tudományos térére érkezünk, erről a kérdéstről szóló külön nyomtatban már három hét óta ismeretes értekezésem egy-két napon belül elhagyja a sajtót, tehát erről

ehelyütt fölösleges nyilatkoznom. Az egész debreceni kérdés csak azért kívánczított napilapba, mert itt, a tudományos oldaltól eltekintve, több olyan közérdekű mozzanat volt, amelyet a közönséggel meg kellett ismertetni. Több szavam ebben az ügyben nincs!

A központi egyetemi építkezéseknél legalább 500 munkást kell foglalkoztatni

A város 160.000 pengőt bocsájt havonta az építkezésre, a megszavazott összegből.

A központi egyetemi épület építkezései nem a kívánatos gyors tempóban haladnak. A közelmúltban is bizonyos differenciák miatt — mint ismeretes — sztrájkba léptek a munkások. Az ellentétek aztán rövid időn belül elsimultak s a munkások ismét munkába állottak.

Az építkezés tempójának gyorsítása érdekében aztán a szerdai tanácsi értekezleten jelentős lépés történt.

Mint ismeretes, Debrecen törvényhatósága 2.900.000 pengő hozzájárulást szavazott meg a központi egye-

tem építéséhez. Dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes a szerdai tanácsi értekezleten úgy döntött, hogy a város havonta 160.000 pengőt bocsájt a megszavazott összegből rendelkezésre, ha az építkezéseknél legalább 500 munkást foglalkoztatnak. Debrecen város eddig 900.000 pengőt fizetett ki az építési munkálatokra. E határozat folytán nemcsak az építkezések menete lesz a kívánt és szükséges módon meggyorsítva, hanem a munkanélküliség is jelentősen enyhítést nyert.

Nobile elindult a Graf Zeppelin az északsarki utra

Friedrichshafen, július 16. A Graf Zeppelin, a német óriás léghajó, amely nemrégiben tért vissza északi utjáról, ma reggel újabb nagy északsarki utra indult. A léghajón 22 utas tartózkodik, közöttük Nobile tábornok is, akinek megjelenése Friedrichshafenben teljesen váratlanul történt.

Az északsarki utat előreláthatóan 50—60 óra hosszat tart és a léghajó valószínűleg szombaton tér vissza Friedrichshafenbe.

Osló, július 16. A Graf Zeppelin ma délután hét óra 45 perckor Stavange fölött elrepült.

A debreceni vizsgálóbíró letartóztatta a zeleméri erdő rémét

Még a múlt év augusztusában történt, hogy a zeleméri erdőben, nem messze Baltazar püspök birtokától, vakmerő rablótámadás történt. Egy férfi megtámadta az arra haladó Nagy Istvánné napszamosasszonyt és elrabolta a ridiküljét. A asszony annyira megijedt, hogy később nem is tudott pontos személyleírást adni támadójáról.

Ez a rablás a napokban ugyanazon a helyen megismétlődött. — Egy hajduböszörményi fiatalasszony haladt az erdőn keresztül, mikor egyszerre egy 22—24 év körüli férfi ugrott elébe. A férfi követelte, hogy adja át ridiküljét, de az asszony védekezett. A támadó ekkor felemelte hatalmas vasbotját és megfenyegette, hogy leüti. A szerencsétlen nő engedett az erő-

szaknak és átadta a ridiküljét, amelyben kisebb pénzösszeg volt.

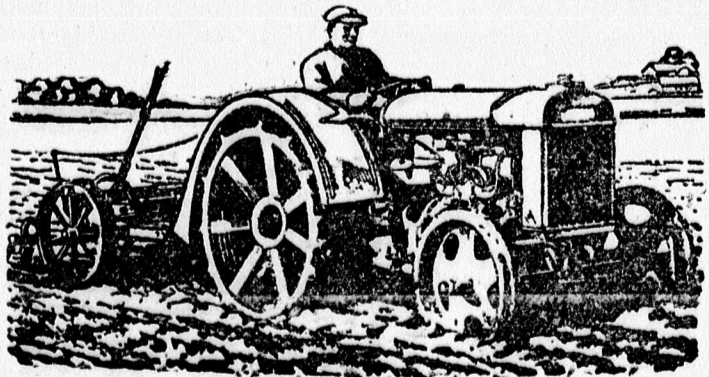
Az asszony tüstént a rendőrségre sietett és megtette a feljelentést az ismeretlen tettes ellen. Miután pontos személyleírással szolgált, a csendőrök hamar elfogták a tettest Sipos Imre 23 éves hajduböszörményi napszamos személyében. Őrizetbe vették és tegnap bekísérték a debreceni központi vizsgálóbírószágra.

Sipos Imrét tegnap délelőtt hallgatta ki dr. Csáky János vizsgálóbírósegéd. Az elzúllott fiatal legény mindent beismer. Elmondta, hogyan követte el a támadást, sőt azt is beismerte, hogy a múlt évi rablótámadást is ő követte el. A vizsgálóbíró a vallomás után Sipos Imre előtt kihirdette az előzetes letartóztatásáról szóló végzését.

Kétzerannyi munka-fele költségért!

Ezekben a sulyos időkben a

FORDSON TRAKTOR

időt és pénzt meg minden mezőgazdasági munkánál.

...abazt arról az elonyról lemondani?

Vevőkiszolgálás (service) mindenütt

Kérjen ajánlatot és díjmentes bemutatást a legközelebbi autor. Ford képviselőtől

FORD MOTOR COMPANY A.-G. / BERLIN-WESTHAFEN

üzletáthelyezés. JOST cukrászdáját július hóban Piac-u. 61. (Fischer-ház) helyezi át

A kisantant hajlandó Magyarországgal gazdasági téren együttműködni

A román külügyminiszter érdekes nyilatkozata.

Páris, júl. 16. Mironescu román külügyminiszter, aki jelenleg Párisban időzik, az „Excelsior” tudósítója előtt nyilatkozatot tett. Nyilatkozatában kifejtette a kisantant tervbevetés gazdasági együttműködésének céljait.

Románia és Jugoszlávia szakminiszterei — mondotta Mironescu — e hó folyamán összejevett tartanak Romániában, hogy megvitassák, milyen módon lehetne a két ország gazdasági együttműködését a lehető leggyorsabban biztosítani.

Ez az együttműködés arra irányul, hogy egyrészt megvédjék a két állam mezőgazdasági érdekeit, másrészt, hogy megteremtsek a nagy államok iparára ráutalt fogyasztók szövetségét. Ha már a megégyezés megtörtént, akkor kerül sor arra, hogy Csehországgal is megállapodjanak a közreműködés módjairól.

Ezzel megvalósul a „gazdasági kisantant”, amely nem irányul mások ellen, hanem ellenkezőleg arra törekszik, hogy a többi nemzettel is keressen együttműködést és magához vonja azokat az országokat, amelyeknek hasonló érdekeik vannak.

Nem zárjuk ki az együttműködésből — mondotta a miniszter — Magyarországot sem, ha Magyarország kész velünk együttműködni. — Természetesen melegen óhajtjuk, hogy Lengyelország is csatlakozzék hozzánk. Ilyenformán fontos regionális gazdasági tömörülést létesíthetünk, amelynek működése véleményem szerint politikai térre is kiterjedhet. Ez a tömörülés nagyban előmozdítja majd annak a föderális rendszernek megszervezését, amelyet Briand kezdeményezett.

Bonyodalom egy 80 ezer pengős kölcsön körül, melyet Windischgrätz herceg adott gróf Esterházy Jánosnének

Budapest, július 16. A főkapitány-ság intellektuális osztályán ma egy szomorú háttérű elszámolási ügyben, panaszként hallgatták ki herceg Windischgrätz Lajost. Annak idején, amikor a herceg a frankperben kapott büntetését töltötte ki, betegségének gyógykezelésére címén egy időre szabadlábra helyezték. A herceg ekkor a Liget-szanatóriumban feküdt. Ezidőben Ostenburg Gyula ezredes és gróf Esterházy Jánosné egy nagyobb szabású dohányexport- és import üzletet akartak lebonyolítani.

Ostenburg Gyula, mint gróf Esterházy Jánosné tevékenységét megblottja a Liget-szanatórium betegszobájában tárgyalásokat folytatott a herceggel, társulás céljából.

Megállapodtak abban, hogy a herceg 80.000 pengőt ad át Ostenburg Gyulának, mint a grófnő megbízottjának. Ha a társulás létre jön, akkor a 80.000 pengőt, mint betársulási összeget kezelik, ha nem, akkor, mint háromhónapos, kamatmentes kölcsönt, Windischgrätz herceg át is ad.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

*Közzétett feltételek.
Alacsony havi részletek.*

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

ta a 80.000 pengőt, a társulás azonban nem jött létre. Esterházy Jánosné grófnő azóta kisebb-nagyobb összegeket vissza is térített ebből a pénzből, nemrégiben azonban az ügygel kapcsolatban bonyodalom keletkezett.

A herceg ugyanis nemrég egy beadvánnyal fordult a rendőrséghez, — amelyben kérte, hogy tisztázzák ennek az üzletnek a részleteit. A herceg azt adja előt, hogy mikor ő a pénzt átadta a következőkben állapodtak meg:

A 80.000 pengőre Esterházy Jánosné grófnő mádi bírtoka a fedezet. A kölcsönt nem táblázták ugyan be, de Ostenburg Gyula felelősséget vállalt aziránt, hogy semmiféle más kölcsön betáblázásával nem fogják megterhelni a bírtokot, nehogy más hitelező megelőzze a követelésével a herceget.

Windischgrätz Lajos herceg a rendőrséghez intézett beadványában azt adta elő, hogy a megállapodás ellenére más követeléseket is betábláztak a bírtokra. Esterházy Jánosné grófnő később nehéz anyagi körülmények közé került, a bírtokot is elárverezték és ő nem tudta megkapni a pénzt.

A főkapitányságon megindult a vizsgálát. Kihallgatták Ostenburg Gyula ezredesét, aki szerint megfelel a valószínűségnek az a kikötés, hogy más hite-

lező követelésének a betáblázása nem fogja megelőzni a herceg követelését.

Ugyanekkor azonban tanúk előtt mondotta, hogy már folyamatban vannak egyes betáblázási ügyek, — ezeket érvényesíteni is kell és a herceg beleegyezését is adta. Erre vonatkozóan két olyan tanút hallgattak ki a rendőrségen, akik jelen voltak a Liget-szanatóriumban folytatott tárgya-

lásokon és akik megerősítették Ostenburg Gyula vallomását.

Windischgrätz Lajos herceg beadványával szemben tehát ez a három másik vallomás áll. Az ügyet nem is sikerült tisztázni és ezért vált szükségessé a herceg kihallgatása. A herceget megidézték a főkapitányságra, ahol ma délelőtt meg is jelent és kihallgatása egészen a kora délutáni órákig tartott.

A rendőrségen szerdán tett vallomást a herceg a bonyolult kölcsönügyben.

Hozzászólás a debreceni idegenforgalom kérdéséhez

Kaptuk az alábbi levelet, amelynek közérdekű tartalmára való tekintettel készséggel adunk helyet:

Tisztelt szerkesztő úr!

A „Debrecen” olvasótáborra csak hálával említheti azt az akciót, amit lapja lankadatlanul folytat az idegenforgalomért. Szíveskedjék megengedni, hogy a 15-én (M) jelzés alatt közölt, figyelemreméltó cikkhez néhány észrevételt fűzzek.

Mindenekelőtt (M) úr egyik kijelentését kell aláhúznom: „Debrecenben nem várhatunk nagy, külföldről jövő idegenforgalmat, csupán szerény méretűt”. Ez tökéletesen igaz. Aki ellenkezőt állít, az hamis próféta, vagy nincs tisztában az idegenforgalom fejlődésének a feltételeivel, ami gyakorlati szempontból egyre megy. Ma úgynevezett kongresszusi idegenforgalmunk van, vagy más szóval: Debrecenbe csak akkor jön külföldi, ha valami Budapesten tartott nemzetközi összejövetelről ideirányítják. Ha ezek től eltekintünk, jó ha évente 150—200 külföldi keresi a magyar Genfét. Ez így is marad, ha alkalmas eszközökkel nem élünk. A segítő szerek egyike az untig hangoztatott, de alig igénybe vett propaganda. Ezt elsősorban ott kellene alkalmazni, ahol a legtöbb sikerrel bízik. Gondolok testvérmunkáinkra, a háború után gyenge gyermeküket szeretettel nevelő hollandiakra, svájciakra, belgákra. Termékeny találatnak ígérkezik Skócia, Olasz és Lengyelország is, hol tagadhatatlan rokonszenvvel találkoznak a magyarok.

A propaganda szolgálatába állítható pl. az a néhány magyar szó, ami — ha sokszor elferdült jelentésben is — nemzetközileg ismert. Ilyen elsősorban a *puszta*. Az idegenek általában, — sajnos még a rokon népek is, — azt hiszik, hogy hazánk véget nem érő legelő, melynek széljárta térségein vándorló életmódot folytatunk. Mindnyájan tudjuk, hogy ez ezeréves tévedés, az azonban tény, hogy a *puszta* szót ilyen jelentésben ismerik. Művészi, magyaros, forgalmas helyekre állított plakáton hatást keltene az efféle szövegezés: A *puszta* haldoklik. Ha utolsó darabját látni akarja, siessen Debrecenbe, a legmagyarabb városba! stb.

Ismeretes, hogy a budapesti rádió cigányzenéjének meg van a maga külföldi törzsközönsége, különösen az angolok és germán népek körében, de Dél-Európában is. Az egyes műsorok közé be lehetne illeszteni néhány néha pár angol, francia szót a magyar vidék — Debrecen, Mezőkövesd, Sárköz — szépségeiről. Legmaradandóbb hatást azonban egy szépen díszített, a külföldiek számára szerintem ismertető füzet kelthetne. — Évek óta halljuk ennek a szükségét, de a hegy vajdása ellenére még hitvány egerecske sem akar születni. Kár halogatni, mert Debrecen nagy vonzó erejét a Hortobágyot előbb feltalálják szántani, mint ez az óhajtott füzet napvilágot lát. Tudjuk a le is akarjuk szegezni, hogy ilyen felelősségteljes ismertető vezető, gondos munkát igényel s ha készülne efféle, nyomdába adása előtt ajánlatos volna megmutatni olyanoknak, akiknek bőséges tapasztalatuk, külföldet járásuk s — ami ezzel nem mindig párosul, — érzékük módot nyújt arra, hogy bekapcsolják magukat a külföldi utazó helyzetébe. Ilyeneknek tartom pl. a „Debreceni Szemle” sokat látott szerkesztőit. Ezt az ismertetőt az említett országok és amerikai menettegy-irodákon kívül főleg a magyarok által előszeretettel látogatott nyaralóhelyeken volna tanácsos terjeszteni, mert az esetleg érdeklődő idegen nyomban bővebb felvilágosítást nyerne az ott időző magyaroktól, talán éppen debreceniektől.

Hangsúlyoznom kell, hogy csak céltudatos, kitartó propaganda vezethet sikerre. Ez áldozattal jár, de megéri. Évente átlag 200.000 amerikai turista jön Európába. Ha csak egy százaléka — 2000 ember útbá ejtne Debrecenre, micsoda pénzforgalmat jelentene az? (Ma sajnos ott tartunk, hogy még a Budapestre jövő amerikai magyarok sem rándulnak le Debrecenbe. Mostanában hetekig mutatkozott kétszáz amerikai magyar a fővárosban és környékén s nem akadt ember aki a Hortobágyra irányította volna őket.)

A közelebbi sikerrel keesegtető belső idegenforgalomról nem akarok most beszélni, de nem mulasztatom el megemlíteni, hogy Debrecen látványait hozzáférhetővé kell tenni. Itt első helyen is a Kollégium könyvtárára gondolok, aminek hallgatag emlékeinél nincs beszédesebb bizonyítéka a Tiszántúli évszázados műveltségének. (M) úr által említett idegenforgalmi kiállítások és anynyira szűk körű kiállítások vesz-

tegetni felelősek. Fogadja Szerkesztő úr hálás köszönetemet.

(d — i)

Mozgósínházak műsora:

Uránia:

Telefon: 12 51

Ma, 7 és 9 órákor,

teljes hangos műsor:

1. Egy éjszaka Harlemben.
(Néger dal-révü.)

2. Noé bárkája.

A Warner monumentális filmje, hangosan, magyar előbeszéddel s magyar feliratokkal. Rendezte Kertész Mihály. A főszerepekben: Dolores Costello és George O'Brien.

Vasárnap délelőtt 11 órákor:

ifjúsági előadás!

Kert Mozdó.

Piac ucca 9, a Vigmozdó mellett.

8 és 10 órákor:

hüvös időben a Vigsínházban,

7 és 9-kor:

György Mihály zenekarának kíséretével:

1. Világhírűdő.
2. Hindu siremlék.
Minden idők legnagyobb filmje, 16 felvonásban. A főszereplők: Conrad Veidt és Mia May.

Sodrony ágybetéte!

legjobb minőségei készít

Neumann Pórtérfa ucca 17

HÁROMÉVI BÖRTÖNRE ÍTELTE A KURIA A VÖRÖS ÓR FŐPARANCSNOKOT.

Budapest, július 16. A bíróságok néhány hónap alatt már ismételt foglalkoztak *Biringi Béla* bűnügyével, aki a kommunizmus alatt tudvalevőleg népbiztosi ranggal mint vörösrőfőparancsnok tevékenykedett és a kommunizmus bukása után ezért 3 évi börtön büntetésre ítélték. Kiszabadulása után Amerikába költözött, majd visszatért Európába és egy jugoszláv kivándorlási irodában helyezkedett el.

Időközben egész sereg feljelentés érkezett ellene, különböző sikkasztások, csalások címén, de vádat emelt ellene a királyi ügyészség hatósági közeg elleni erőszak vétsége címén, mert egy vasuti kapust, aki vissza akarta őt tartani attól, hogy idő előtt a peronra lépjen, mellbevágott és félrelökött.

A büntetőtörvényszék a terhére rótt büntetelmények elkövetése miatt annak idején *kétévi börtönre és 40 pengő pénzbüntetésre ítelte Biringi Bét.*

A tábla, ahova ez az ügy felebbezés folytán került, 3 évi börtönre emelte fel a büntetést.

A Kuria Szőke-tanácsa Sélley Barna-
óás dr kuriai bíró előadásában ma foglalkozott az ügygel és a bejelentett semmisségi panaszokat elutasítva, a 3 évi börtönbüntetést jogerőre emelte.

KÜLÖNÖS BETÖRÉS A KISPESTI ZSIDÓ TEMETŐBE.

Kispest, július 16. Különös betörést fedeztek fel ma délelőtt a kispesti zsidó temetőben. A kispesti izraelita szentegylet új ravatalozó helyiséget épít a temetőben, amely alaköletételi ünnepe-ségét vasárnap délelőtt tartották meg a nagy számban megjelent hívők kegyeletes érdeklődést mellett. Az ünnepség során a megjelentek között vallási célokra gyűjtést indítottak és ennek során tekintélyes összeg gyűlt egybe. Ezután, szokás szerint, az alapítási okmányt az e célra készült rézhengerbe tették ésC azt befalazták az alapköbe.

Ma reggel a ravatalozó helyiség építését folytató munkások mikor munkájukhoz akartak kezdeni, a földet felturva találták és az alapköleteli okmány elhelyezésére szolgáló üreg kibontva tátongott. Az okíratot magába rejtő rézhenger ott hevert a földön, az okmányok darabjait pedig a környező sírdombokon szedték össze.

— A Déri-múzeum, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken belépődíj melett, vasárnap pedig ingyen meglekinthető. Nyitva van minden nap, délelőtt 9—1 óráig. Hétfőn és szombaton takarítás miatt zárva. Belépődíj ötven fillér, katonáknak, és diákoknak, leventéknek husz fillér. Gazdagon illusztrált, Debrecen és vidéke múltjára fontos tudnivalókat tartalmazó kétszáznyolcvanoldalas vezető egy pengőért kapható a pénztárnál és a teremőröknél. Ugyanott tizenhat filléres, a nevezetesebb látnivalókat ábrázoló levelezőlapok vásárolhatók.

Ötszáz pengő előleggel

Állami és városi alkalmazottak új házat vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyzetméterrel telekkel, — Kassai ut és Mélyfürás között. — Hátralékot lekötött lakbérrel törleszthetik. Ertekezni tulajdonosnál, Vár-utca 10.

Megtaláltuk a bizonytalanság orvosságát.

Három telefon:

14-71, 12-51, 5-97

és

tizenkilenc kirakat

felel az Ön mindennapi kérdésére:

játszik-e a Kert-mozi?

Mindennap déli egy óraker kapjuk az időjárásjelentést és ennek megfelelően fogjuk jelzőtábláinkon tudatni, hogy a Kert, vagy a Vig játszik-e.

A jelzőtáblákat a következő helyeken helyeztük el:

Anny kalapszalom, Csapó-u. 1.
Bálint József asztalos, Csapó-u. 67. szám.

Blattner üveggeresek., Piac-u. 89.
Deutsch fűszerkeresek., Hatvan-
utca sarok.

Frici kalapszalom, Piac-u. 29.
Gyürky papirkeresek., Kossuth-
utca 6. szám.

Kerékgyártó kézimunkaüzlet, —
Szentanna-utca 5. szám.

Kert-mozgó kapubejárát, Piac-
utca 9. szám.

Kontsek K. divatruház, Piac-
utca 1. szám.

Nagy Mihály kalapos. Színház-
átjáró,

Neumann festéküzlet, Csapó-
utca 14. szám.

Rózsa-áruház, Piac-u. 16.
Ramminger hölgyfodrász, Szent
anna-utca. 12. szám.

Schimmer nőikalapszalom, Piac-
utca 4. szám.

Ullmann nagykereskedés, Piac-
utca 69. szám.

Uránia főbejárata, Kálvin-tér
13. szám.

Városháza trafikja, Piac-utca.

Városháza hirdető-oszlop, Piac-
utca.

Zsotkó fűszerkeresek., Szentan-
na-utca 14. szám.

Altalánosságban, ha az esti hőmérséklet 20° Celsius

vagy több: a Kert játszik
ha kevesebb: a Vig játszik.

Az Urániának mindegy az időjárás, különösen ma, amikor a

Noé bárkája

megy hangosan magyar feliratokkal és magyar előbeszéddel.

Ma, csütörtökön dönt a tábla Vay Kázmér és Halasy Géza szabadlábrahelyezési ügyében

Többet költött-e Vay Kázmér mint amennyi a jövedelme volt.

Budapest, július 16. Amikor a Vay-
ügy iratai felkerültek a királyi ítélő-
táblára, a nyári szabadságán levő
Degré Miklós dr táblai elnök helyet-
tese, Szekeres Sándor dr tanácselnök
az iratokat a tábla szüneti tanácsára
szignálta, amelynek elnöke Keresztessy
Gyula dr tanácselnök. A szüneti ta-
nácsban az ügy referens bírása, Ruber
József dr táblabíró lett, aki már át is
tanulmányozta az iratokat.

A Vay-ügyben holnap délután egy
órákor ül össze a tanács és hozza meg
határozatát a védők felfolyamodása
ügyében arról, hogy továbbra is fogja
tartja-e vagy szabadlábra helyezi Vay
Kázmért és Halasy Gézát.

A királyi ügyészség közben tovább
folytatja az ügyben a nyomozást. Új
irányban terjed most ki az ügyészség
nyomozása és ez az irány egyedül Vay
Kázmérral foglalkozik.

Mint ismeretes, Halasy Géza és Vay
Kázmér védői felfolyamodást jelentet-
tek be a büntetőtörvényszék vádta-
nácsának határozata ellen, amellyel mind
kettőjük előzetes letartóztatását fenntartotta. A Keresztessy Gyula dr tanács
elnök elnöklése alatt működő szüneti
tanácsához került az ügy, amelynek re-
ferense Ruber József dr táblabíró lett.
Több mint két hete annak, hogy a
vádta tanács Halasy és Vay Kázmér ügyé-
ben döntését meghozta, mindezeid

azonban a királyi ítélőtábla nem fog-
lalkozhatott a védők felfolyamodásá-
val, részint azért, mert az iratok nem
érkeztek fel a táblára, másrészt pedig
azért, mert az ügy előadója az iratok
tanulmányozásával volt elfoglalva.

Ertesülésünk szerint a királyi ítélő-
tábla tegnap rövid ideig már foglalko-
zott a felfolyamodások elbírálásával és
ma is rövid tanácskozás folyt az ügy-
ben, határozatot azonban ma sem hoz-
nak. Mint értesülünk, holnap délelőtt
megint összeül a tanács és természetese-
sen a nyilvánosság kizárása mellett
foglalkozik újból a védők felfolyamo-
dásával. A határozatot a királyi ítélő-
tábla holnap délben fogja kihirdetni a
védők előtt.

A királyi ügyészségen természetesen
tovább folyik a nyomozás a belügy-
minisztériumi építkezésekkel kapcsola-
atosan. Ma az ügyész maga elé vezet-
tette Balassy Antal gazdasági századosi
és több részletkérdésre vonatkozólag
hallgatta ki hosszasan. A nyomozás
munkája a napokban teljesen Vay
Kázmér személyével kapcsolódik össze.

Már az eddigi nyomozás során is
több olyan adat merült fel Vay Káz-
mér magánéletét illetően, hogy a jöve-
delmét messze meghaladó módon köl-
tekezett és különböző mulatóhelyeken
nagy számlákat egyenlített ki. A ki-
rályi ügyészség súlyt vet most arra,
hogy ezt a kérdést is minden részleté-
ben tisztázza, mert hiszen rendkívül
fontosnak tartja annak megállapítását,
vajjon megfelel-e a valóságnak, hogy
Vay Kázmér többet költött, mint
amennyi törvényes jövedelme volt. A
királyi ügyészség körülbelül három
évre visszamenően rendelte el e tekin-
tetben a nyomozást és külön detektív-
csoportok járják most be a különböző
mulatóhelyeket ennek megállapítása
végett. Ez a nyomozás kiterjed a leg-
kisebb részletre is. Még azt is figyelem-
be fogják venni, hogy Vay Kázmér
mennyit költött ruházódásra és más
életszükségleti célokra.

Ezzel kapcsolatban a nyomozás ki-
terjed egy vallomás tisztázására is.
Ez a vallomás úgy szól, hogy egy
alkalommal Halasy Géza műépítész
állítólag felkeresett egy budapesti épít-
tészvállalkozót és ajánlatot tett neki
arra vonatkozóan, hogy összeköttetései
révén ki tudná eszközölni azt, hogy
nagyobb építkezést kapjon. A vállal-
kozó állítólag több alkalommal tár-
gyalt erről Halassyval is E tárgyalások
során Halasy elárulta volna azt, hogy
Vay Kázmér miniszteri tanácsosról,
sógoráról van szó, akitől függ az épít-
kezések kiadása és kilátásba helyezte,
hogy amennyiben az építkezési vállal-
kozóval meg tud egyezni, kijárja azt,
hogy sógora révén építkezést kaphas-
son. Az ügyészség rendelkezésére álló e
vallomás szerint az építkezési vállal-
kozó azonban anélkül, hogy Halasy
műépítész erről előzetesen értesítette
volna, felkereste Vay Kázmért, hogy
informálódjék ez ügyben. Vay Kázmér
azonban még csak nem is fogadta ezt a
vállalkozót.

Ez a vallomás alátámasztja az
ügyészségnek azt a feltevését, hogy
lehetek olyan esetek, amikor egyesek
Vay Kázmér nevével visszaéltek, ez
tehát mindenképpen Vay Kázmér javá-
ra irandó. Amennyiben Vay Kázmér-
ről kiderülne, hogy jövedelmén felül
nem költekezett és hogy az ő nevével
visszaéltek, természetesen egészen más
elbírálás alá esnék a miniszteri taná-
csos ügye.

Weisz kelmelesztő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra
alatt festek.

Az Arpád-téri egyházzés is egyhangulag Molnár Zoltán hadházi lelkész megválasztása mellett foglalt állást

Mint ismeretes, az egyházzés vezetők Balogh István presbiter elnökével július hó 9-én a lelkészválasztással kapcsolatban értekezletet tartottak az egyház tanácstermében, melyen számos előkelőség között megjelent Hadházy Zsigmond főispán is. Az értekezlet egyhangulag Molnár Zoltán hajduhadházi lelkípástort tartotta a legméltóbbnak és legalkalmasabbnak arra, hogy a megüresedett lelkész állást elnyerje. Az értekezlet megkeresést intézett az egyházzés vezetők felé s felkérte őket, hogy az egyházzési tanácsosokat hívják össze értekezletre s tájékoztassák őket a lelkészválasztás kérdésében s egyszersmind foglaljanak Molnár Zoltán hajduhadházi lelkípástort, — mint legméltóbb és legalkalmasabb — mellett állást.

E felhívásnak tett eleget az Arpád téri egyházzés vezetősége, amikor értekezletet hívott egybe kedden délután 6 órára. Az értekezleten igen szép számmal vettek részt az egyházzési tanácsosok. Az értekezletet Ujváry József presbiter, h. egyházzési gondnok és Magyar Bertalan segédlelkész vezették, mivel az egyházzés vezető lelkésze beteg, az egyházzés gondnoka pedig távol van.

Ujváry József h. gondnok szeretetteljes szavakkal üdvözölte a megjelenteket és ismertette az értekezlet célját. Elmondotta, hogy a lelkészválasztásnál igen nagy súlyt tetendő arra, hogy ki legyen a lelkípástort, mert a gyülekezet sorsa hosszú időn keresztül egybe van forrva a lelkípástorttal. Ő minden tekintetben legalkalmasabbnak és legméltóbbnak tartja a pályázó lelkészek közül a nagymultu, fényes debreceni lelkési állás betöltésére Molnár Zoltán hajduhadházi lelkípástort, aki már mint diak, messze kitünt társai közül, egy komolyságra, mint szorgalomra és munkakedvre. Tíz éve lelkípástora a nagy hajduhadházi eklézsiának. Amikor odakerült, romokban volt minden, a templom tetőjén becsurgott az eső s ma a hajduhadházi egyház az ország egyik legjobban szervezett gyülekezte, ahol minden rendről, tisztaságról beszél. Hiszen akik jelen voltak és megismerték, úgy is,

mint szónokot, úgy is, mint pástort és alkotó munkást, azoknak nem is kell Molnár Zoltán kiválóságait bizonyítani, hiszen minden szónál szebben beszéltek a látottak és hallottak. — Felkérte az értekezletet, hogy szóljon hozzá a Molnár Zoltán melletti állásfoglaláshoz, vagy pedig van-e valakinek más indítványa.

Furkó László, egyházzési tanácsos mindenben megerősítette Ujváry József Molnár Zoltán lelkészre vonatkozó szavait s hivatkozott Molnár Zoltán alkotásaira. Erdel József egyházzési tanácsos, mint a szegények atyját és pátfogóját állította az értekezlet elé. Aszalós Imre egyházzési tanácsos pedig beszámolt arról a nagy hatásról, melyet

reá Molnár Zoltán meghallgatása tett.

Ujváry József említette még fel, hogy Molnár Zoltán, a lelkípástort odaadó és buzgó hitvese missziót végez férje mellett a gyülekezetben, így a leánykört munka, női munkával kapcsolatban. Az értekezleten még Nagy Aron, Nvlas János egyházzési tanácsosok és Magyar Bertalan segédlelkész szóaltak fel.

Az Arpád téri egyházzés tanácsosainak értekezlete egyhangulag kimondotta, hogy mindnyájan egyhangulag lelkészedéssel csatlakoznak a jelenlevők Molnár Zoltán hajduhadházi lelkípástort megválasztásához s tőlük telhetőleg felveszik ez ügyben a munkát s széles körben a látottak és hallottak után igyekeznek ismertté tenni Molnár Zoltán hajduhadházi lelkípástort, akit a legméltóbbnak és a legalkalmasabbnak ítélnék a debreceni fényes, nagy multu gyülekezet lelkípástort székébe — a nagynevű, — kiváló elődök után — megválasztani.

Az értekezlet Ujváry József zárószavaival ért véget.

A Magyar Aeroszövetség Hajdumegyében is akciót indít a repülősport érdekében

HA HUSZEZER PENGÓ ÖSSZEGRÜL, EGY GÉPET HAJDU VÁRMEGYÉRŐL FOGNAK ELNEVEZNI.

Magyarország a legutóbbi évekig nagyon hátramaradt a repülősportban. Ennek oka legelsősorban a trianoni békeszerződés volt, amely tudvalevően még a repülőgépeink számát is meghatározta s állandó ellenőrzés alatt tartottak bennünket.

Az utóbbi években azonban végre nálunk is lábrakapott a sportrepülés. Elég csak rámutatnunk a budapesti műegyetem által készített sportrepülőgépek szél teljesítményére, bravuros sikereire. A Yrómá" nevű kis sportrepülő gépünk teljesítménye például világvizonylatban is elsőrangú volt.

Csonka hazánkban tehát a repülősport is a legjobb uton van, hogy versenyképes legyen. Ehhez természetesen az a bizonyos három kellék szükséges: a pénz, a pénz és mégint csak a pénz. A Magyar Aeroszövetség el is határozta, hogy a repülősport fejlesztése ér-

dekében gyűjtési akciót indít az országban. Az akció már meg is indult s például az egyik dunántúli vármegyében, Baranyában közel 50 ezer pengő gyűjtöttek össze. A szövetség úgy tervezi, hogy minden egyes vármegyében akciót indít s a repülőgépet az illető vármegyéről fogják elnevezni. Szeretnék, ha minden megyének lenne egy-egy repülőgépe.

Értesülésünk szerint a Magyar Aeroszövetség Hajdu vármegyében is rövidesen megindítja a gyűjtést és reméli, hogy ez a szintizta magyar vármegye felfogja a repülősport nagy jelentőségét és nem zárkózik el az akció támogatásától. A dolog ugyanis úgy áll, hogy már 20 ezer pengőből lehetne egy repülőgépet csináltatni, illetve előállítani. Ha tehát Hajdu vármegyében összegyűlne 20 ezer pengő, akkor egy repülőgép a vármegyénk nevét viselné jó

például a többinek.

Reméljük, hogy a vármegye közönsége magáéva teszi az Aeroszövetség szép tervét és minden tekintetben elő fogja segíteni az akció sikerét.

Közérdekű levelek

Az idegenforgalom és a Városi Zeneiskola.

A „Debreczen“ július 16-iki számában „A városi Zeneiskola bekapcsolódása az idegenforgalomba“ cím alatt cikk jelent meg, amelyre a következő érdekes levelet kaptuk:

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!
Az idegenforgalmi ügyek vezetői jól ismerik és igaz nagy érdemei szerint mérlegelik azokat a kulturális értékeket, melyeket a Városi Zeneiskola reprezentál. — Zenei életünk fejlettségének ki-domborítása nélkül idegenforgalmi propagandát elképzelni nem is lehet. Eppen azért kezdettől fogva eltökélt szándékunk, hogy a Zeneiskola kitünő vezetőségével a legszorosabb kapcsolatba lépve, intenzíve kihasználjuk azokat az energiákat, mely az idegenforgalom élénkítése szempontjából a zene-művészet terén értékesíthetők. — Az a program, melyet e sorok írója még a mult évben kidolgozott igen nagy szerepet szán a Városi Zeneiskolának, különösen a Csokonai-kultusszal, és a magyar zene kincseinek feltárásával kapcsolatban. Emellett igen természetesen a klasszikus és műzene művelésének összes terein is a Zeneiskolának kell a vezető szótalmot játszania.

Biztosítjuk a cikkirót, hogy a kapcsolatot egy a Zeneiskolával, mint a többi kulturális, stb. intézményekkel rövid időn belül megtaláljuk, s egyesült erővel sikerülni fog oly intézkedéseket tenniünk, melyek nagy mértékben hozzájárulnak az idegenforgalom annyira kívánatos fellendüléséhez.

Debreczen, 1930 július 16.

Kiváló tisztelettel
Dr Oláh Béla,
idegenforgalmi előadó

A régi Debreczen

Írta: Kövér Gyula.

Ha összehasonlítom a régi 50 esztendővel ezelőtti Debreczent a mostani Debreczennel, hát egy régi szólásmondással kell élnem: mint az ég és föld, olyan nagy a különbség. Akkor Debreczen egy porfészek és nagy volt, most egy virágos város, amelyen örömmel legelteti az ember a szemét és gyönyörködik benne.

Nem állítom, hogy a mi városunk már felveheti a versenyt a nyugateurópai, hasonló nagyságú, modern berendezésű városokkal, de utban van azokat megközelíteni — legalább ami a belvárost illeti. Csak Debreczennek a külvárosai, azoknak mizerábilis állapota ne emlékeztetne lépten-nyomon a régi letűnt szegényes voltára.

Legjobban megmaradt emlékezetemben a régi időkben a nagy vasuti állomás környéke. A vasuti állomás egyemeletes sárga épület volt, erre még sokan emlékeznek. Épült 1857-ben, mikor a tiszavidéki vasut kiépült. Előtte terült el a Népkert, aminek a helyén van a mai Petőfi-park, persze megcsontított területen. Őh az a Népkert! Gyermekkoromnak mennyi boldog órái fűződnek hozzád! Hiszen a muzsikuskigányokon és néhány öreg 48-as honvéden kívül csak mi voltunk a látoga-

tói. Ott cicáztunk és játszottunk bujósckát az orgona és jázmin-bokrokkal segélyezett utaidon mindaddig, míg Némethy József uram, a Népkert teljhatalmu kertésze ki nem zavart onnan. Ezt az üdülő helyét az akkori debreceni lakosságnak nyárban naplementkor olyan porfelhő takart be, hogy lélekzen is alig lehetett attól. Ugyanis akkor jött hazafelé a csorda. Ez csodálatos, soha egy bírápí cikk sem vitakozott az ellen, hogy ne hajtsák ott a csordát. És még csodálatosabb az, hogy ennek dacára nem volt annyi tüdővésztes beteg Debreczenben mint most van. A csorda bejárását a városba akkor éppen olyan természetesnek találták mint most az autómobil.

Az állomással szemben levő Kisvárad, most Hunyadi ucca már kivolt közeve jó döcögős, rázós vastermészkővel. Ez az ucca volt a régi Debreczennek legforgalmasabb utvonala. Különösen háromféle jármű közlekedett azon legsűrűbben: fiákker, a Rosenberg szállító cég stráfós fogatai és az István gőzmalom kettő-három fogatu talyigás fogatai, az úgynevezett lisztes talyigások. Ez utóbbi igazi látványosságzámba ment, mikor felvonultak két-három ló befogva egy talyigába. Még abban az időben nem volt helyi vasut és az István malom talyigán szállította ki a vasuthoz örleményeit. Ilyen lisztes talyigás volt Debreczenben 25—30. Egy-egy talyigára felraktak tízenöt-husz métermázsza lisztes. Nem is

a hagyományos girhes-kehes talyigás lovak voltak ám azok. Aztán járt ki a vasuti állomáshoz a vonat indulása és érkezése idején egy különleges fogat csoport is. Ez az akkori szállodás omnibuszai voltak. Az Arany Bika, Fehér-ló és a OKrona szállodák küldték az állomáshoz omnibuszaikat az utasok elé. Mikor a vonat megérkezett, a szállodák portásai ott állottak az omnibusz lépcsőjén és onnan kiáltották harsány hangon a szállodák neveit. Még most is a fülemben cseng a Fehér Hermann portásának jelzése: „Bika omnibusz!“

Az állomáshoz legközelebb eső ucca a Késes ucca és éppen úgy, mint most is, akkor a muzsikuskigányoknak fészke, lakóhelye volt. Hogy miért választották a barna fiuk a városnak ezt a részét szállásnak? Nem tudom, de sejtem.

Egy időben anyakönyvi kutatást végeztem a debreceni református egyház régi matrikulái közt. És kutatásaim közt rájöttem arra, hogy a XVIII. és XIX. századokban ide beköltözött első muzsikás családok, a Bokák és Sivók már a Nagyvárad uccán, vagyis a mai Késes uccán részen laktak, tehát a város végén.

1880-ban két híres cigány muzsikusk banda működött Debreczenben: a Balás Kálmán és az Oláh Józsié. Mind a kettő híres cigányprimás volt és mellettük a Magyarai fiuk még akkor csak mint kezdők számítottak. A két előbbi banda falvára muzsikált a Bikában

és Hungária kávéházban.

Érdekes látványosságzámba ment, mikor a hangász fiuk kipihenve az éjjeli fáradalmakat, kimosakodva, Késes ucca sarkán gyülekezve vonultak a belvárosba. Ha kérdezték tőlük hová mennek, azt felelték: arra fel. Hege-dit és más hangicsáló szerszámokat nem maguk vitték akkor sem. Azokat jó előre elvitte a tróger. Híres tróger volt akkor Zámbo Sutyi. Ez a Zámbo Pista fura alakja volt a muzsikuskigányoknak. Született sült cigány származással hírt, de semmiféle hangszere nem tudott játszani. Idióta állapota miatt trógernek használták és néha napján meg-megugratták.

A mostani muzsikuskigányok tulajdonilag iskolázott, civilizált elemekből áll, de abban az időben még nagyon is elarúltak, hogy rokonságot tartanak a sátoros testvérekkel. Ilyen kivívó tulajdonság volt a cigányoknak cifra ruha viselése, a cigányos hang-sulyu beszédmodor, aztán más szokásaik, pl. a halottaik felett való virasztás, pedig semmitől sem féltek úgy, mint éppen a halottól. Volt alkalmam látni, hogy valamelyik cigány családban halálozás történt, a lezárt koporsóban fekvő halottat a cigányok ki nem merték hozni a házból. Magyar embernek kellett azt megfogni.

Bizony már ezek régi dolgok, azóta sokat változtak az emberek, de még a muzsikuskigányok is Debreczenben.

—000—

Korszerű vallomás

Irta: Parvus.

Ma még muzsikál a szívem,
Most még egy női szembe nézek.
E percben azért még hiszem:
hogy talán érdemes az élet.
Háboru... béke... éhezők,
mind csak egy szörnyü, szörnyü
játék.

Holnap újra kezdődik minden
ember-csírát hord ezer vágy még
s az az ember már más ember lesz:
nem áll vacogó foggal vártán,
nem hallgat majd halál-zenét;
holttestől párnázott föld hátán
Nem döngeti véresre öklét
zárt ajtókon, kenyeret kérve.
Nem üvölt tajtékos haraggal
életét átkozva az égbe.
De addig nekünk élni kell.
Hitetlenül magunkba tépve.
Míg egy nap nem lesz éhező
S rápihen a földre a béke.
S akkor ér majd, új Mózéseknek,
Bis küldetésünk végre véget;
Az ígért földjére bevisszük
A boldog, más, új nemzedéket.
Megjelenő kötetből mutavány.

KIHUZTAK

A 30.000 PENGÓS NYEREMÉNYT.
Az osztálysorsjáték mai húzásán
a következő nagyobb nyereménye-
ket sorsolták ki:
30.000 pengőt nyert: 7472.
3000 pengőt nyert: 19715.
2000 pengőt nyertek: 28859 67419.
1000 pengőt nyertek: 66309 74980.
500 pengőt nyertek: 18734 29294
31064 53500 59528 79752.
Ezenkívül kihúztak még 300 pen-
gős és 150 pengős nyereményeket.
Az 5. osztály húzása augusztus hó
19-től szeptember 19-ig lesz meg-
tartva.

**RÁGYUJTOTTAK A BÓDÉT
AZ ÉPÍTKEZÉS VEZETŐJÉRE.**

Páris, július 16. Egyik építkezés-
nél súlyos rendzavarások léptek
fel, mikor is 30 kőműves, akiknek
felmondtak, megtámadta az épít-
kezés vezetőjét. A megtámadott
ember egy fabódéba menekült,
mire

*a zavargók rágyújtották a
bódét.*

Aztán a már felépített falakat is
le akarták rombolni. A rendőroket
is megtámadták, mikor közbelép-
tek.

A zavargásnak több sebesültje
van. Nyolc zavargót pedig letar-
tóztattak. Az építkezés vezetőjét
még idejében sikerült kimenteni az
őg bódéból.

**MAGYARORSZAG
HARMADIK LETT
A NEMZETKÖZI
TORNÁSZVERSENYEN.**

Luxemburg, július 16. A nemzet-
közi tornászszövetség versenyén
Csehszlovákia győzött 986 ponttal.
Franciaország 871, Jugoszlávia 829,
Magyarország 781 pontot ért el. Az
atlétikai versenyszámokat a rossz
idő miatt nem tartották meg.

Poloskát

és svábot
gyökeresen itt
Takarítási Vállalat.
Nap ucca 3. szám.
Telefon 17-55.
Ittőszér is kapható 5 P. 1 liter.

**Akarja, hogy a fogai
ragaszkodjanak önhöz?**

Használjon rádióaktív
DORAMAD
szájápoló szereket.

**AZ EGYEDÜLI
RÁDIÓAKTÍV
FOGKRÉM**

**FOGLAZULÁST
FOGKŐKÉPZŐDÉST
MEGSZÜNTET**

Normáltubus fogkrém P. —.80
Családi tubus fogkrém P. 1.60
Szájvíz . . . . . P. 2.—
Készlet, ha még talál P. 1.80

Doramad rádióaktív.

Ujabb bajok a düsseldorti rémmei

NEM AKARJA ALÁIRNI BEISMERŐ VALLOMÁSÁT.

Düsseldorf, július 16. Kürten Péter,
a düsseldorfi tömeggyilkossággal vá-
dolt napszámos most álhatalosan ame-
lett az álláspontja mellett tart ki, hogy
addig nem írja alá beismerő vallomá-
sát, amíg tárgyi bizonyítékokkal nem
támasztják alá minden egyes terhére
rótt büncselekményben való bűnrészes-
ségét.

A nyomozó hatóságok kénytelenek
Kürten kívánságának eleget tenni és
megkezdtek az egyes bűnesetek újiból
kinyomozását. A nyomozás most a

Kühn asszony elleni merénylet körü-
lményeit akarja tisztázni. Kühn asszony
ellen 1929-ben gyilkos merényletet kö-
vettek el, az asszony azonban súlyos
sérülések árán megmenekült. Röntgen-
vizsgálat megállapította, hogy a me-
rénylet alkalmával egy olló letört vége
visszamaradt az asszony fejében. Ez a
körülmény igen terhelő Kürtenre néz-
ve, mert elfogatása alkalmával igen
sok ollót foglaltak le nála, amelyek kö-
zül az egyiknek a vége hiányzott.

**Botrányba fulladt
Duca királyi audenciája**

Bratianu György hívei tetteleg inzultáltak a volt külügyminisztert.

Bukarest, július 16. Duca, volt
külügyminiszternek kedd esti ki-
rályi audenciája botrányos jelene-
tekbe fulladt. Mikor Duca, aki a li-
berális párt egyik vezére, elhagyta
a királyi palotát, a tömeg tüntetni
kezdett ellene. Ott voltak azonban
Duca hívei is, akik mellette tüntet-
tek.

A két csoport között verekedésre

került a sor és csak nagyobb rend-
őri készség tudta szétoszlatni az
egymással szembenálló politikai el-
lenfeleket. Duca ellenfelének, Bra-
tianu Györgynek hívei, tetteleg in-
zultáltak a volt külügyminisztert,
aki nem tudott autójához jutni és a
királyi palota kapujában volt kény-
telen bevárni, amíg a tömeget szét-
kergették.

**Hajsza egy sikkasztó szovjetigazgató után,
aki állítólag Budapestre szökött**

A budapesti rendőrség egy bécsi rádiókörözés alapján indi-
totta meg a nyomozást.

Budapest, július 16. Ma délben
mozgósították a főkapitányságon
a szállodai ellenőrző detektívcsop-
ortokat. Erre az intézkedésre egy
Bécsből érkezett igen érdekes rá-
diókörözés adott okot. A rádiómeg-
keresés arról értesíti a főkapitány-

ságot, hogy egy Ivan Petrovics Se-
mojlov nevű 38 éves moszkvai ille-
tőségű szovjet-orosz állampolgár
Berlínből nagyszabású sikkasztá-
sok elkövetése után saját autóján
megszökött és az eddigi megállapi-
tások szerint kelet felé vette útját.

Nem utazott el. Visszamaradt.
Még e héten fogad
Szakál, a világhírű pszichiáter
grafologus, astrologus. jós, aki Debreczenben óriási nép-
szerűsége tette szert. Fogad: Bika épület, József k.r.
herceg-u. feljárt, 9—fél 1-ig és 3—fél 8-ig.

Tűzifát, szenet
legjobb minőségben, legolcsóbb áron ajánl úgy **vagontételben**, mint felaprózva,
házhöz szállítva
Békési és Löw
Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária“ malom mellett) Telefonszám 945.

LEENDŐ ANYÁKNAK

kellő figyelmet kell fordítaniok arra,
hogy bélműködésük rendszerben legyen,
ez pedig a természetes Ferenc József
kesserűvíz használata által érhető el.
Nőorvosi klinikák vezetői egybehang-
zóan dicsérik a valódi Ferenc József
vizet, mert könnyen bevehető és rend-
kívül enyhe hatása gyorsan és minden
kellemetlenség nélkül jelentkezik. A
Ferenc József kesserűvíz gyógyszer-
tárakban, drogériákban és fűszer-
üzletekben kaphatók.

A nyomok egészen Bécsig elve-
zettek. Valószínűnek tartják hogy
a saját autóján menekülő orosz
sikkasztó átjutott Magyarország
területére és így akar a Balkánon
keresztül Törökországba jutni. A
rádiómegkeresés közli, hogy Ivan
Petrovics Semojlov, aki az osztrák-
orosz kereskedelmi társaságnak
volt az igazgatója, megjelent füle-
ti ügyben Berlinben és ott felvett
egy orosz érdekeltégű cégnél

10.000 dollárt, továbbá 14.000
márkát.

azonkívül hat váltót, amelyek az
orosz-osztrák kereskedelmi és ipar-
rt. rendeletére voltak kiállítva.

E váltók értéke 15.000 dollár.
A várakozat Berlinben beváltotta és
ezt a pénzt is elsikkasztotta. Saját,
Ford-gyártmányu autójával ment
ezután Berlinből Bécsbe, majd in-
nét tovább keleti irányba. A rádió-
körözés közli a sikkasztó szovjet-
orosz igazgató személyleírását is.
Eszerint Ivan Petrovics Semojlov
38 éves középtermetű, erős testal-
katu, kerekarcu, szökehajú és be-
retvált férfi.

A bécsi rendőrigazgatóság rádió
megkeresése alapján a budapesti
főkapitányságon azonnal megte-
ték a szükséges intézkedéseket.

Már a kora délutáni órákban ki-
mentek a detektívek, hogy vég-
járják az összes budapesti szálló-
dákat és megállapítsák, hogy nem
érkezett-e ide, vagy nem járt-e itt
a szovjet-orosz sikkasztó.

Ugyancsak utasítást kaptak a
rendőrszemek, hogy figyeljék az
összes ford-gyártmányu autókat,
amelyeknek idegen a rendszámuk
és jelzésük. A rendőrség továbbí-
totta a rádiókörözést valamennyi
rendőr- és csendőrhatalósághoz
mert lehetséges, hogy a sikkasztó
orosz igazgató a főváros megkerü-
lésével akar a Balkánon keresztül
Törökországba jutni, ahol tudva-
levőleg biztonságban érezheti ma-
gát kiadatási eljárással szemben.

**AKKOR OMLOTT ÖSSZE EGY HÁZ,
AMIKOR AZ UTOLSÓ EMBERT
LAKOLTATTÁK KI BELŐLE.**

Brünn, július 16. Egy három-
emeletes ház tegnap délután össze-
omlott. Már a kora délutáni órák-
ban repedések jelentkeztek a ház
falán, mely repedések egyre na-
gyobb méreteket öltöttek, mire el-
rendelték a házbeliek kilakoltatá-
sát. Gyors tempóban folytatták le
a kilakoltatást és csak ennek kö-
szönhető, hogy mikor az utolsó élő
lény is elhagyta a hatalmas házat,
az összeomlott. Emberéletben nem
esett kár.

**A KATONÁK TISZTELGÉSSEL
FOGADJÁK A NEMZETI
HISZEKEGYET.**

A honvédelmi miniszter elrendelte,
hogy olyan ünnepélyes alkalommal,
amelyhez csapat nem vonul ki, ha a
Hiszkegyet játszzák, vagy éneklük, a
Hiszkegyben foglalt nagy nemzeti
gondolatra és a honvédségnek a ma-
gyar társadalomban elfoglalt hely-
zetére való tekintettel, a honvédség
tagjai hazafias érzéseiket és magatartásukat tiszteletadással jutassák
kifejezésre.

Magyar vendégbarátság

Mi magyarok híresek vagyunk a vendégszeretetünkről. Mindig többet és jobbat szoktunk adni és mutatni a vendégeinknek, mint amennyit anyagi erőnk engedélyezhetne. Akárhányszor megdöbbenünk külföldi látogatóinkat véget nem érő lakomáinkkal, lebilincselő vendégbarátságunkkal. Mondják, hogy túlzottan kiélezzük ezt a keletéről hozott ősi örökségünket és emiatt igen jó hírünk van a külföldön. Elmondhatjuk, hogy ebben a tekintetben a túlzásunk igazán nem bűn. Az a külföldi milliomos, kit napokon keresztül ingyenes ellátásban részesít valamilyik egyesületünk, vagy az a külföldi diák, kit végletekig lekötölez egy-egy házak őszinte vendégszeretete, csak hasznunkra lehet. Inkább használ az ilyen túlzás, mintha ital víz nélkül, mord arccal engednénk őket haza.

Mivel ilyen szép jellemvonással áldott meg bennünket a Teremtő, annál inkább kirívó lesz egy-egy elvétve jelentkező példa, olyan eset, mely a hagyományos magyar vendégszeretetet valósággal areul üti, megtépázza, sőt rossz hírbe keveri. Mert erre is kerül példa, ha mindjárt szórványosan is. Éppen ezért az ilyen szórványos példákat is ki kell küszöbölni a magyar életből és tüsszel, vassal harcolni kell azok ellen, akik még gondolatban is vétének e szép erényünk ellen.

Ilyen elrettentő példa a következő:

Két egyetemi hallgató elindult Debrecenből, hogy gyalogosan bejárják Csonka-Biharvármegyét. Jó kedvvel, tudásvágygal néprajzi gyűjtést kezdtek és a kedvüket még inkább emelte az a megértés, mellyel mindenütt fogadták őket. Papok, tanítók, jegyzők és maga a nép is. Semmit se kértek, csupán szállásért kopogtattak be egy-egy ajtón és mégis csaknem mindenütt vendéglátó asztal mellé kerültek. Csak egyetlen helyen piritott rájuk egy lelkes. Szállást kértek és a kis falu lelki nyájának pástora nagy duzzogva felajánlotta a két magyar fiúnak az „istállóját”. — Még az iskola üres termét se volt szíve odaadni ezeknek a fiúknak, akik egyébként mint cserkészek, cserkészházában járták a magyar országot.

Ezen az egy estén elment a kedvük a fiúknak és keservesen gondoltak arra, hogy egyetlen egy ember milyen kegyetlenül le tudja rombolni ifjú Magyarországot teremtő kedvét. Az a lelkes istállót ajánlott fel szállásul, de azok a fiúk urak voltak és inkább a szabad ég alatt hajtották fejüket szomorú nyugovóra. Tiszteletes uram, én nem ismerem Önt, de a magam nevében és minden jóízű, jóérzésű papfarsza nevében kérdézem, hogy mért nem utasította el azokat a fiúkat, mért sértette meg őket azzal, hogy az üresen álló iskolaterem helyett barmainak istállóját akarta szállásul adni?

Tiszteletes uram, csak képzelje el, hogy milyen véleményvel lett volna rólunk magyarokról az a két fiú, ha véletlenül külföldi turista diákoknak születtek volna és nem szomorú sorsu magyar egyetemi hallgatóknak, akik szó nélkül lenyelték az Ön szokatlan ajánlatának sértő voltát? Milyen eszere, hogy csak elvétve találkozunk az ember ilyen elferdülésével a hagyományos vendégbarátságunk és gyakori a szívvel, lélekkel megáldott házigazda, aki még egyszerű embernek is magyar iósággal nyit-

ja meg ajtaját, már csak azért is, mert az irgalmasság testi cselekedetei között azt is hirdetik az Irás szavainak alapján élők: Utasoknak szállást adni. Az olyan ház-

tájon, hol a vendégnek, ha mindjárt hivatalosan is az a vendég, az istállót ajánlják szállásul, ott nincs valami rendjén... Z. K.

Nagy változások várhatók a magyar igazságszolgáltatásban

Hir szerint Dabasi-Halász Lajos lesz a nyugalomba vonult Vargha Ferenc főügyész utóda.

Budapest, jul. 16. A folyó évben változások lesznek a magyar igazságszolgáltatásban. Az igazságszolgáltatás vezetői közül többen nyugalomba vonulnak és helyükben új vezetőket neveznek ki. Az új kinevezések egyrészt már eldöntöttek, a kinevezettek már biztosan kinevezésükben és csak a hivatalos lapban való megjelenésre várnak, hogy elfoglalják új pozícióikat. De a kinevezések, illetőleg áthelyezések egyrésze még a kombinációk találgatásában vár végleges megoldásra.

Dr Ráth Zsigmondnak, a kuria másodelnökének, a kuria első büntetőtanácsa elnökének nyugalombavonulása után a Hatvány-per tárgyalása előtt már köztudomású volt, hogy Vargha Ferenc koronaügyész, aki kitöltötte már szolgálati idejét, nyugalomba vonul. Utolsó aktív ténykedése után a koronaügyész be is nyújtotta kérvényét, melyben hivatkozik arra, hogy szolgálati ideje letelt, s az aktív szerepléstől vissza akar vonulni, mert teljesen a tudományos munkálkodásnak akarja szentelni magát.

Az igazságügyminisztériumban honorálták is a koronaügyész kivánságát és tekintettel arra, hogy szolgálati idejét már kitöltötte, — kérését teljesítették és Vargha Ferenc, Magyarország koronaügyésze, a nagy jogtudós nyugalomba vonult.

Hir szerint vagy Magyar kuriai tanácselnök, vagy pedig Szóke kuriai tanácselnök fogja elfoglalni dr Vargha Ferenc koronaügyész helyét. Olyan kombinációk is szóba kerültek, hogy dr Tőrek Gyéza, a törvényszék elnöke lesz az új koronaügyész.

Arról is beszélték, hogy valamilyen koronaügyész helyettes fog lenni a Vargha Ferenc utóda. — Most azután befejeződtek a kombinációk, megoldódott a kérdés. A döntés szerint, amely most már csak publikálásra vár és amely — ha csak az utolsó pillanatban nem változtatnak majd rajta — már végleges lesz az, hogy a budapesti főügyészség elnöke dr Dabasi-Halász Lajos főügyész lesz az új koronaügyész.

Dr Dabasi-Halász Lajos azonban előreláthatólag nem lesz sokáig a koronaügyészség vezetője. Az ő szolgálati ideje is lejár a legközelebbi jövőben, mint koronaügyész fog nyugalomba vonulni egy év múltán.

Ezzel a kinevezéssel megüresedik a budapesti főügyészség elnöksége. Erre vonatkozóan még semmiféle döntés nincs, hogy ki lesz új budapesti főügyész.

Két nevet emlegetnek, amelyek közül az egyik veszi át a főügyészség vezetését, Dabasi-Halász kinevezésével egyidejűleg. — A hírek szerint vagy Atányi Lajos főügyész, aki jelenleg az igazság-

ügyminisztériumban működik, — vagy pedig dr Strache Gusztáv főügyész, a budapesti ügyészség jelenlegi vezetője lesz a budapesti

A besorozott ujonc a mulatság után vasvillával agyonverte a cimboráját

A DEBRECENI ÍTÉLTÁBLA TIZÉVI FEGYHÁZRA ÍTELTE.

A múlt év november 28-án toborzás volt Mezőkeresztes községben. Egymásután csaptak fel a legények katonának és a toborzási aktust este természetesen nagy mulatsággal ünnepezték meg.

Megtelt Mezőkeresztes valamennyi korcsmája. A Braun-féle korcsmában egy asztalnál ittak Pete Károly, Dobrossi József és Komenczi Imre földmívelők, akiket aznap vettek fel katonának. Jó hangulatban telt az idő, de Pete, aki a leghamarabb rugott be, okvetlenül kezdett és egymásután vagdosta a poharakat a falhoz. Összeverekedett Komenczivel és ráripakodott:

— Hallom öcsém, hogy nagy legény vagy, mindenki utját elállod!

Komenczi sem maradt rest a válaszal, így azután összepofozkodtak. De a barátok csakhamar szétválasztották őket és pár perc múlva, mikor a korcsmát elhagyták, látszólag a legnagyobb egyetértésben mentek el egyik gazdálkodó barátjuk házába és ott az istállóban folytatták az ivást.

De az ellentétek újra kibombantak. Pete kiszaladt az udvarra és csakhamar egy vasvillával tért vissza. Maga emelte szilvóriummal telt poharát és kijelentette:

— Hallod-e Komenczi, innen nem mész el élve!

Csakhamar azonban felkerekedett a társaság és elhagyta az istállót, csak éppen Komenczi maradt ott, aki félt Petétől, de meg részeg is volt és jobbnak látta, hogy a dikon elterülve pihenje ki az eseményekben gazdag nap fáradsalmait.

Petéék új korcsmába látogattak el. Petében azonban nem nyughatott a virtus és csakhamar elküldte Dobrossit, hogy hozza el neki az istálló mellé támasztott vasvillát. Majd maga is visszament az istállóhoz és a vasvillát kezébe fogva nagyhangon beszólt:

— Gyere ki, te gyáva, mert ha nem jössz ki reggeltig, megvárlak és kiterítek, de ha nem tudak megvárni, — agyonlőlek a revolveremmel!

Hajnali három órakor Pete és Dobrossi teljesen részegen, egymást átölelve, énekelve bolyongtak az utcákon. Egyszerre a hidnál szembetalálkoztak Komenczivel, Petében, amint őt meglátta, újra feltámadt a harag, felémelte a vasvillát és

főügyészség új vezetője.

Ha Atányi főügyészt nevezik ki, akkor a budapesti ügyészségen aligha lesz változás. — De sokkal nagyobb a valószínűsége annak, hogy dr Strache Gusztáv, a budapesti ügyészség elnöke lesz a főügyészség vezetője és ebben az esetben megüresedik a budapesti ügyészség fontos elnöki állása.

Ilyenformán már erre az állásra is kombinálják az új vezetőt és sokan tudnivaló, hogy dr Baróthy Pál főügyész helyettes, a budapesti sajtóügyészség ezidőszerinti vezetője, akinek működése minden oldalról nagy meglepődést váltott ki, fogja elfoglalni Strache főügyész örökét.

hatalmas erővel a szerencsétlen legény fejére csapott. Ez menten elterült a földön és nyögözögni kezdett.

— El-e még? kérdezte társát Dobrossi.

— Tán még van benne lélek! — hangzott a felelet.

— Akkor szurd belé a vasvillát, hogy ne szuszogjon! — biztatta Dobrossi.

Pete nem hagyta magát kértetni, beleszurta a földön fekvő fiúba a vasvillát, majd még háromszor a fejére ütött.

Ekkor azonban Dobrossi észretért, látta, hogy fele sem tréfa a dolognak, lehajolt Komenczihez és kérte:

— No, kejj fel, én majd hazaviszlek!

De az többé meg sem moccant, eszméletlenül feküdt a földön és pár perc múlva kiszervezett.

Dobrossi ugyancsak megijedt és figyelmeztette társát, hogy baj van. Komenczi nem mozdul. De Pete leintette:

— Ne félj, nem halt az meg, mikor az előbb ráfeküdtem a hasára, hát pofonvágtam.

De Dobrossit már nem lehetett megnyugtanni, elrohant és csakhamar belátkozott Okos Károlyval.

— Pete agyonütötte a komadát! — ujságolta neki rémülten.

Okos odaszaladt, de segíteni már ő sem tudott. A szerencsétlen ujonc halott volt.

A borzalmas gyilkosságból kifolyólag megindult a bűnvádi eljárás ugy Pete Károly, mint Dobrossi József ellen. Elsőfokon a miskolci törvényszék tárgyalta ügyüket és

Pete Károlyt szándékos emberölés büntetéseért tízevi fegyházra, Dobrossi Józsefet pedig mint bűnségédt büntetést másfélévi börtönre ítélte.

A törvényszéki főtárgyaláson bejelentett felebbvezések folytán tegnap a debreceni ítéltábla színeti tanácsa elé került az érdekes bűntény. A főtárgyaláson Kulin Imre táblai tanácselnök elnökölt, a vádat Wattay József kir. főügyész helyettes képviselte.

Az íratok ismertetése és a perbeszéd elhangzása után a bíróság tanácskozásra vonult vissza. Közülbelül félórás tanácskozás után hirdette ki az elnök az ítéletet, amely szerint

a tábla a törvényszék ítéletét teljes egészében helybenhagyta.

A tábla ítélete ellen a védők semmiféle panaszt nem jelentettek be.

Mentőszekrények cséplőgéphez, automobillhoz és gyárakba a legolcsóbban

Schön Sándor kötszer- és orvosi Debrecen

Piac ucca 14. (Csapó-u. sarok). Telefon 11-55.

A SINGER VARRÓGÉPEK azaz A LEG-JOBBAK!

Miért pusztul a nyirbátori ref. templom

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
Sziveskedjék alábbi soroknak helyet adni becses lapjában:
Felhívták rá a figyelmemet, hogy a „Debrecen” folyó évi július 10-i számában a nyirbátori református templomról egy közlemény jelent meg, Anonymus tudósítótól, amelyben egy valótlán állítás foglaltatik. Ezt mondja ugyanis a tudósító: „A református templom fiatalabb, de berendezésével még értékesebb volna, ha évekkal ezelőtt valami német társaság darabokban meg nem veszi a falaban széjjelkallódó, régi faragványoknak részelt, mit — mint mondják — otthon, Németországban aztán darabokból raktak össze s mint felbecsülhetetlen kincset őriznek és mutogatnak.”
Negyvenkét évet töltöttem Nyirbátorban, részben, mint segéd-, részben, mint rendes lelkész, de állítom és ha kell, bizonyítani tudom, hogy ezen idő alatt a nyirbátori református templomból egy darabka berendezés sem vészett el. Hét darab, régi berendezésből való ülő-pad, két darab stallum a falak mentén, ma is azon állapotban van, amint az 1810-ben az egyháznak egy régi jegyzőkönyvében leíratik. Ha darabok kallódtak el, ez csak a fent írt idő alatt történhetett. Ekkor pedig, közlekedést eszközök hiányában — német társaságok, — ha csak nem esztrák, — nem igen jártak Nyirbátorban. Nem a nyirbátori egyház vezetőségének a hibája, hogy ezek a felbecsülhetetlen, nagy művészi értékkel bíró régiségek lassu pusztulásnak vannak kitéve. A műemlékek országos bizottságának figyelme nem egy alkalommal felhívott arra, hogy lehetne azt ezen a helyen is konzerválni és a pusztulást megmenteni. Egy lépést sem tettek e célból, az egyház vezetőségének pedig megtiltották, hogy rajta bármiféle javítást, vagy változtatást tegyen. 1912-ben a presbiterium felajánlotta fent megnevezett 7 darab faragványos ülőpadnak a Nemzeti Múzeum részére átengedését. — Felajánlotta azt is, hogy a stallumokat is átadja, ha a Nemzeti Múzeum annak hasonmását puhafából elkészítteti, hogy a helye üresen ne maradjon. Nem került volna nagyon sokba. Jött a világháború, mely miatt egyezség létre nem jöhetett és a régiiben maradt minden.
A templom belső és külső kijavításához 1926-ban állami segítséget kért a presbiterium. Kérését válasza se nemlatta a kultuszminiszterium. — Ebben és a következő évben az egyház saját költségén fedette be a templomot is, a tornyot is. Kétszáz mázsá rosz rendkívüli egyházi adót vetett ki e célból hűveire, amit azok rugóadás nélkül befizettek. De mint a hurt, úgy az áldozatkészséget sem lehet a végtelenségig feszíteni, mert mindkettő elpattan; saját erejéből a teljes renoválásra az egyházközség nem képes; ezt róják fel neki sokan, de segítségére senki sem siet.
A közlésért köszönetet mondva, vagyok
Debrecen, 1930 július 14-én
Szabó Lajos,
nyug. ref. esperes lelkész.

A világhírű Mercedes-Benz

személy és teherautók és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbnszok és különleges autók vezérképviselőte és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV., Váci-utca 24. Körzetképviselő: Révész Imre Debrecen, Hunyadi-utca 21. sz.

Keletmagyarország uszóbajnoksága

A vasárnapi sportprogram legkiemelkedőbb versenye a Debreceni Egyetemi Athletikai Club által a nagyerdei városi uszodában délután megrendezett Keletmagyarországi uszóbajnoksága lesz. Az 1930. évben ez lesz az első verseny és a résztvevő négy uszóegyesület versenyzői már felkészülve várnak rá. A verseny legelővezetesebb része a hét vízipólok mérkőzés lesz, amelynek során az ifjúsági és a senior bajnokságok kerülnek eldöntésre. A versenyt sürjén fogják tartítani a hőgyszámok is, amelyekben a debreceni hőlgyek, névszerint: Sarkady Ica, Feldheim Ditta, Weichinger Bözsi, Kiss Mária, Bessenyei Böske és még sokan mások fogják tudásukat csillogtatni.
A versenyzők sorában ott fogjuk

látni a két Farkast, Bessenyeit, Oroszt, Szappanost, Juhászt, Köszternt, Fésűst és Szent-Királyit a DEAC részéről, míg a Debreceni Uszó Egylet színeit Benedek, Képecs, Tisztán, Aczél, Feldheim, Polacsek, Klein, Szántó és még igen sokan fogják képviselni. Számos nevezés érkezett Szolnokról, a Vasutas Sport Clubból és Sárospatakról, a MOVE től. A tréning-hírek szerint számos kerületi rekord fog megdőlni és ezen a versenyen akár Aczél Imre, a Debreceni Uszó Egylet vezetője és kiváló versenyzője a 200 méteres melluszásban revansot venni Szent-Királyin. A verseny, amely iránt az érdeklődés máris igen nagy, a legteljesebb siker jegyében indul az előreláthatólag fél órákor fog kezdődni.

Könnyítések az adótizedés terén

Indokolt esetekben a köztartozásokat havi részletben is lehet fizetni.

A pénzügyigazgatóság indokolt esetben az arra rászorult adózóknak köztartozásokra 24 havi, a m. kir. adóhivatal pedig 12 havi részletfizetési kedvezményt engedélyezhet. — Olyan adózóknál, akiknek jövedelme túlnyomó részben földbirtokból, vagy oly bérházak hozadékából áll, amely bérházak lakói a házbérek negyedévenkénti részletekben fizetik, a részletfizetési kedvezmény kivételesen a legfeljebb 24—12 havi részletek helyett legfeljebb 8, illetőleg 4 negyedévi, egyenlő összegű részletekre is szólhat.
A részletfizetés iránti kérvényt a városi adóhivatalban, az illetékes kerületnél, ahol az adót szokta a kérelmező fizetni, kell előkészítés nélkül benyújtani. Előkészítés után az adóhivatal vezetője aláírja az ügydarabot és kérelmező személyesen átviszi a kir. adóhivatalhoz.
A fizetendő havi, illetőleg negyedévi részletek összegének megállapításánál mindenkor a kedvezmény tartama alatt esedékessé váló folyó előírásokat is számításba veszi a

hatóság. — A kapott részletfizetési kedvezménybe az engedélyezett havi részletekbe a járulékok és pedig a késedelmi kamat és a behajtási illeték is be van kalkulálva.
Például, ha kap valaki havi 100 pengős részletfizetési kedvezményt, havonta 100 pengőt tartozik fizetni összesen, nem kell még külön késedelmi kamatot fizetni. Pl. ha valamely adózó, akinek évi előírása 189 pengő, az első évnegyed végéig számított hátraléka pedig 440 pengő, április havában 6 havi részletfizetési kedvezményt kér és 440 pengő után március hó végéig számítva, összesen 66 pengő késedelmi kamat és adóbehajtási illeték hátralék áll fenn, a fizető részletek összegét a pénzügyi hatóság a következőképp állapítja meg. A 440 pengő tőkehátralék és 66 pengő járuléktartozás együttes összegének, 510 pengőnek egyhatod része 85 pengő; az évi 189 pengőt kitevő évi előírásnak egytizenkettő része 15,75 pengő; ezek együttes összege 100 pengő 75 fillér és így kikerekítésre való tekintettel

a havi részletösszeget 100 pengőben állapítja meg a pénzügyi hatóság.
Ha ugyanennek az adózónak 20 havi részletfizetési kedvezményt adnak, ebben az esetben a hátralékból esniek egy óra 25 pengő 50 fillér; a folyó évi előírásból egy óra 15 pengő 75 fillér; ezek együttes összege 41 pengő 25 fillér és így a kikerekítéssel 45 pengőben lesz a havi részletek összege megállapítva.
Ha a hátralékos olyan adózó, aki negyed évi részletfizetési kedvezményben részesíthető, abban az esetben a negyed évi részletek összege a fenti módon kiszámított havi összegek háromszorosában, vagyis 830 — illetőleg 135 — pengőben lesz megállapítva.

A NEMETEK TITKOS GONDOLATA: A REVIZIO.

Páris, jul. 16. A nagy francia lapok most kommentálják a német lapok megjegyzéseit a Briand féle elaborátumra és a francia lapok egyöntetűleg megállapítják, hogy a német lapok szövege mögött ott lappang a revizio gondolata.

A NEMET BIRODALMI GYÜLÉS AZ AGGLEGÉNYADÓ ELLEN.

Berlin, jul. 16. A birodalmi gyűlés 256 szavazattal 204 szavazat ellen elvetette az agglegényadó törvényjavaslát, mely után a birodalmi kancellár bejelentette a birodalmi gyűlésnek, hogy a kormány nem helyez sulyt a törvényjavaslat további tárgyalására.

Mindenkinek

érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészítve, — ezt meg találja Keresztesy uri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

Ertesítés.

Tudatom az építő. és asztalos mester urakkal, hogy
üveges vállalati szaküzletem SZENTANNA UCCA 66. SZAM alá helyeztem, hol kedvező feltételek mellett a legolcsóbb áron kalkulálom a munkákat. Mindenféle üvegeszakba vágó munkát, ócska ablakok kittelését különösen és felelősség mellett vállalom. — Olcsó kénkeretezés.
Tisztelettel
NAGY JÓZSEF
üveges-mester
SZENTANNA UCCA 66. SZAM.

Vértessy strandfürdő
állandóan nyitva.
Csolnakok és szórakoztató eszközök.

Minden darabért felelősséget vállal a
Faipar butorüzlete
Király ucca 4. szám.
Cimre ügyeljen.

Harminc perc alatt talpalja, sarkalja, tisztítja és festi cipőjét. **Gépfestés 40 színben**

Harminc perc alatt talpalja, sarkalja, tisztítja és festi cipőjét. **Gépfestés 40 színben.**

Debrecen egyedüli szenzációja
az Apolló cipőgyár gyorstalpaló üzeme,
Simonffy-utca 7. szám alatt.
ahol cipőjét 30 perc alatt talpalják, sarkalják, festik tisztítják

Női talpalás, sarkalás . . . . . P. 2.40
Férfi talpalás, sarkalás . . . . . P. 3.---
a legjobb anyagból.

Saját érdekében tekintse meg. Saját érdekében tekintse meg.

Harminc perc alatt talpalja, sarkalja, tisztítja és festi cipőjét. Harminc perc alatt talpalja, sarkalja, tisztítja és festi cipőjét.

Pünkösti és Alapi

— „Az ördög cimborája“ mai esti reprizére. —

Az ítéletük nem tuzozunk akkor, ha kijelentjük, hogy az a két név, amelyet e cikk címül irtunk, ma a magyar színházkulturáért való önzetlen apostoloskodás fogalmát rejti magában. Az Országos Kamara Színház egy nagytehetségű, izzig-vérig művész embernek, egy pompás tervező és vezérlő talentumnak: Alapi Nándornak az alkotása, de abban, hogy az Országos Kamaraszínház azzá lett ami, — t. i. a komoly irodalmi értékű színházművészet legerősebb váravá Magyarországon, — nem kis része van a magyar színházi élet egy másik kiválóságának, Pünkösti Andornak is. És valóban művészi alkotó tehetségnek és finom magasrendű kritikai ízlésnek kell összefognia, hogy létrejöjjön a színpadművészetnek egy-egy olyan remeke, a melyet az Országos Kamara Színház egy-egy előadása jelent. Pünkösti Andor, aki kezdettől fogva lelkes szemlélője, sőt szellemző-vetsége volt Alapi Nándornak az ő apostoli munkájában, aki mióta a Magyar Színház igazgatásától megvált, tevékeny részt vett az Országos Kamaraszínház vezetésében és mint annak dramaturgiai főrendezője, két tulajdonságával vált ki a fővárosi napisajtó mai kritikusaik közül.

Egyik kiemelkedő tulajdonsága Pünkösti Andornak a kritikai hozzáférhetetlenség. Akkor, amikor — tisztelet a kivételeknek — általános és nem épen jogosulatlan a panasz amiatt, hogy a fővárosi napisajtó kritikája pártos, — jobb esetben politikai elfogultság által, de néha még egyéni érdekek, palástolt összeköttetések vagy személyi ellentétek által sugalmazott, valóságos oázis jelentkezett a színbírálat sivatagában: azok a pompás, mély esztétikai készségekre valló friss látású és elfogulatlan bátorságú kritikái írók, amelyekkel Pünkösti Andor kíséri a magyar színházi élet eseményeit.

Másik kiemelkedő tulajdonsága Pünkösti Andornak — ebben szintén minden fővárosi hírlapirólól különbözik — a magyar vidék kulturája s a vidéki városok közönségének kulturális színvonala iránt érzett föltétlen megbecsülés. Nincs már vidék és nincs már Budapest, — mondja Pünkösti Andor, hiszen amikor sajnós oly kicsiny országunk legtávolibb sarkából is négy óra alatt röpi a gyorsvonat Budapestre a kulturára vagyó vidéki polgárt, sőt amikor a hangos film és a rádió csodája a legkisebb vidéki városba is elhozza a világ legnagyobbszerepű színjátszó művészeit, akkor a vidék kulturigénye már semmivel sem lehet szerényebb a fővárosnál. Epen ezért van szükség olyan intézményre, mint az Országos Kamaraszínház, amely a vándortársulat mozgékonyágát a fővárosi állandó művészet magas színvonalával egyesíti.

Az Országos Kamaraszínház, a melyet csak néhány esztendővel ezelőtt hívtak életre Alapi Nándor bátor elhatározása, csak Magyarországon volt új intézmény. Az olasz színházkultúra már régen ezt a megoldást választotta: az állandó nagy repertoírral, de kevés próbával dolgozó színházak helyett a városról városra vándorló néhány elsőrangú darabot ötvenszerez, sőt százszoros próbával briliáns színpadi remekké csiszoló staggionékat.

Alapi művészi hite és lángoló

lelkesezése — mondotta Debreczenben járva Pünkösti Andor — igazolásra talált és sikert ért el. — Megalakulásakor sok nagyevű színházi ember üzletileg életképtelennek tartotta az Országos Kamara Színházat, s ime az Alapi-féle színház ma is él és erősebb mint valaha, mint az igazi irodalmi értékeket elalkuvó színpadok egymásután kerültek váltságba.

Az Országos Kamara Színház

Hortobágyi réti sast küldenek Svájcba

Dallman Ferenc ajándéka.

Nem mindennapi utasa volt a napokban a délutáni budapesti gyorsvonatnak. Egy sodronyhálóval elzárt nagy ládát szállítottak nagy óvatosan a podgyászokocsiba s a ládában egy hatalmas sárgacsrőrü réti sas húzódott meg, amely amint a ládáról leolvastuk, Svájcba, Schaffhausen városába utazott. Erről az érdekes küldeményről az éppen jelenlevő feladótól, dr Nagy Jenőtől, a Tiszántúli Madártani Központ vezetőjétől a következő érdekes felvilágosítást nyertük:

— Svájcban, valamint egész Nyugat-Európában a sűrű népeség s a mult században helytelenül értelmezett vadvédelem miatt a nagyobb ragadozó madarak majdnem kipusztultak. Most már más felfogás uralkodik s a sasokat, keselyűket, sólymokat védik, sőt helyenként már újra meghonosítani törekszenek. Így pl. Angliában és Svácban már évek óta kísérleteznek a magas hegyek büszke madarával a szirti sassal. Azonban sokkal könnyebb volt azt kiirtani, mint újra meghonosítani. A sok fáradozásnak alig-alig van valami eredménye.

— Van egy svájci ornithológus barátom, — mondja Nagy Jenő dr — aki csak a ragadozómadarak tanulmányozásával foglalkozik s aki képes egy-egy sas, vagy keselyű-fészékért Sardiniaiba, vagy a Balkánra elmenni, hogy azt lefényképezhesse és tanulmányozhassa. Gyönyörű fényképei vannak pl. az igen ritka *szakállas keselyű* fészkeről, amit Sardiniaiban úgy vett fel, hogy egy 60 m. hosszú kőtel végén lógott a sziklafal oldalán feneketlen mélység felett. Aki tudja, hogy mit jelent ez, az kellő mértékben fogja értékelni az így nyert fényképeket. Ez a kiváló szakember, aki nagy buzgalomban úgy mászta a toronymagas fákat a sasfészkek után az alduai erdőségekben is, mint egy ősember, már régóta szeretett volna szert tenni egy eleven réti sásra, amely ott Nyugaton különösen nagy ritkaság.

— Most, hogy Dallmann Ferenc nagylelkűen rendelkezésemre bocsátotta ezt a szép kifejtett péld-

ma esti előadása, „Az ördög cimborája“ című Shaw-darab színrehozatala szintén ennek a kongeniális két színpadi művészek, Alapi Nándornak és Pünkösti Andornak a munkája, — hiszen Shawnak ezt a mélyen és finoman szatirikus, de egyszersmind megragadóan élményszerű drámáját Pünkösti Andor rendezésében játssza Alapi társulata. A címszerepet maga Alapi Nándor alakítja, az intellektus páratlan erejével, nemes és tisztult művészettel.

Semmi kétség, hogy ma este Debreczen művelt közönsége újra megtölti a Csokonai Színházat az „Ördög cimborája“ előadására.

— s — l.

KÉZIKÖNYV DIJTALANI!

AZ ANGOL
WELLINGTON
S. C. P.
GÁZFÉNY-
PÁPIR

FORRÁMA ALLANDÓAN EMELKEDEK

A MINŐSÉG
VÁLTOZAT-
LANUL
A LEGJOBB!

Kapható:

Berzéki fotobörze

Ferenc József-ut 38.
Az udvarban.
Telefon: 11-35.

baj ane történjék, hogy a jövőben óvatosabb s elővigyázóbb legyen.

— Bár így érezne, gondolkozna és cselekedne minden vadászember, hogy addig is, amíg életbelép a magyar és a többi idegen ország belj törvény, amely az összes sasok teljes vdelmét fogja elrendelni, ki ne pusztuljon a magyar föld egyik legszebb s legnemesebb élőlénye.

Ezeket az érdekes és értékes felvilágosításokat kaptuk a kiváló szakembertől, aki, mint jól tudjuk, állandó kapcsolatban van a világ valamennyi ilyenmű tudományos intézményével és szakemberével s aki állandóan tájékoztatja a tudományos világot a magyar madárvilágról nemzetközi viszonylatban is.

A hatalmas karmu réti sas pedig ezalatt utazik Svájc felé. Kis fülkéjében az ivóvizet kívül van még 1 kg. friss marhahús is, az ut második napjára s elég is lesz, mert harmadnapra már szeretettel várják ott a Rajna partján.

Hogy a hus a melegben megromlik? Az sem baj, mert amint halljuk, a sasok nem oly válogatósak az ételben s szeretik a dögöt is.

ORSZÁGOS MANSZ. ÜNNEPÉLY BERETTYÓUJFA-LUBAN.

Országos ünnepség színhelye lesz vasárnap, július 20-án Berettyóujfalu. A Mansz. berettyóujfalu közzete tartja nagygyűlést, amelyen fontos ügyek kerülnek megvitatásra s olyan határozatokat hoznak majd, amely nagy kihatással lesz az egyesület jövő működésére vonatkozólag. — A Mansz. lelkes vezetősége most állítja össze a nagy programját és mindent elkövet, hogy a nagygyűlés és azt ezt követő ünnepség minél jobban sikerüljön, minél impozánsabb keretek között folyjon le.

A Mansz. gyűlésen megjelenik Tormay Cecil, a hirnev író, az országos Mansz. egyik lelkes vezére, akit többen elkísérnek a fővárosból. Tormay Cecil is fel fog szólalni a nagygyűlésen. — A Mansz. gyűlésre Debreczenből is többen kiutaznak.

Export! Export!

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN!
Jumperek, trikóruhák, bluzok, kosztümök, kombinék, fűrdőtrikók és köpenyek, szwetérek, kötött sapkák, harisnyák, sálak. Eredeti modellek! Saját műhely! Magyar s német nyelven levelezés.

CAROLA ORSZÁG
Wien, IX., Roten Löwengasse 5.
(Ausztria.) Telefon: A 13-4-93.

200 év óta fennálló ischiás, rheuma, női bajoknál stb. nagyhatású gyógyfürdő,

a Konvári Sóstó

és a Strandfürdő is megnyit.

Modern szobák, villanyvilágítás, állandó jó cigányzenekar. — Kitűnő vendéglő. — Nani teljes menü 5. — pengőtől. — Kívánatra prospektus. — Iszan pakolás.

Weekend jegyek. — Kitűnő vasuti közlekedés.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Alapi Nándor Országos Kamara Színháza.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Az ördög cimborája. (Másodszor.)
Pénteken: Amit a nő akar. (Alfréd Savoly.)
Szombat: Ezüstlakodalom. Paul Gerald.)
Vasárnap délután: Topáz. (Harmadszor.)
Vasárnap este: Annuska. (Gárdonyi Géza.)
Jegyek 9-től fél 1-ig és este 7 órá-tól válthatók. —o—

Az ördög cimborája. Körülbelül 25 éve annak, hogy „Az ördög cimborája” először került színre Magyarországon. A Shaw darabokat a világ összes színházain játszották már, de a magyar közönség nehezen meredezett fel az angol író műveit iránt. Csipkelődő modorát, naturalista irányát nem értette meg. — „Az ördög cimborája” volt az első, amelyen keresztül a magyar közönség megértette a nagy angol író aranyos kedélyét s munkáinak szépségét. „Az ördög cimborája” olyan hatalmas sikert hozott, hogy a budapesti Vígyszínházban 125-ször került színre, amely abban az időben prózái minél még nem fordult elő. Debreczenben ma kerül színre másodszor.

NAGYSIKERŰ REPRIZ A VIGSZÍNHÁZBAN.

Zsúfolt nézőtér gyönyörködött a „Hindu síremlék”-ben.

Kilenc esztendője már annak, hogy a „Hindu síremlék”-et előállították és először lepergették. Kilenc hosszú esztendője, e film járja a világot mindenhol óriási sikert aratva és hiába a „hangos” film, hiába a száz más irány, a „Hindu síremlék” most is az, ami volt: százszázalékos „néma” film és hozzá ma is éppúgy érdekli a közönséget, mint ezeltét.

A Vígyszínház tegnap este ismét műsorába illesztette ezt a páratlan tökéletességű filmet és a közönség sietett is hátlját leróni érte: zsúfolásig töltötte meg a nézőteret.

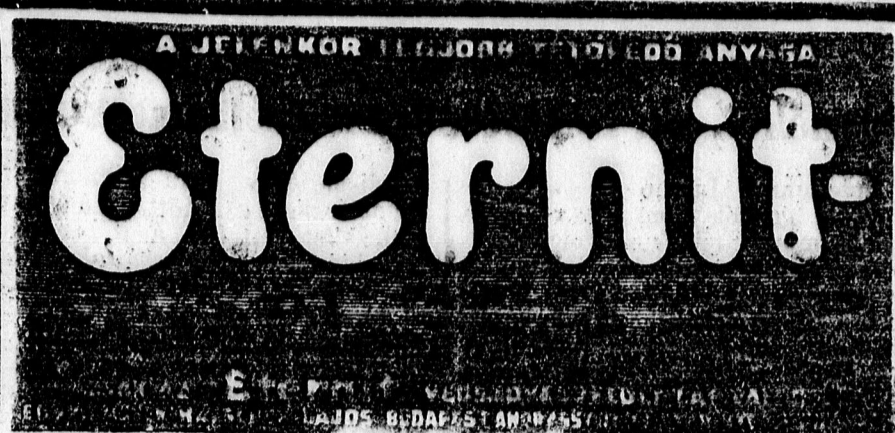
Az előadás ez alkalommal sem hagyott semmi kívánni valót maga után. A közönség feszült figyelemmel kísérte első jelenetétől az utolsóig ezt a csodálatos, monumentálisokban oly gazdag drámát. Igaz gyönyörűséggel csodálta meg Thea von Harbou izgalmas, fordulatokban szinte utólréhetetlenül gazdag scénáriumát, Joe May zeniális rendezését és a szereplők nagyszerű játékát.

Különösen nagy örömmel látta viszont Putty Lydát, ezt az izzó temperamentumú magyar filmprimadonnát, akinek e szezonban egyetlen nagy filmjét sem láttunk, Conrad Veidt-ot, akit ha nem is sokszor, de volt alkalmunk a szezonban látni és a többieket is: Olof Fönst, Mia Mayt, Erna Morénát, Bernhardit Göstket.

A tegnapi rőpriz sikerének még egy osztályosa van és ez György Mihály kitűnő precizitással összetanult zenekarával. A kísérőzene művészi összeállításáért és még művésziabb lejátszásáért a sikernek egy igen jelentős része őket illeti. (b.)

Gépirás

és sokszorosítás munkák azonnal elkészülnek. Olcsó árak. Remington Írógép r. t. Piac ucca 58. sz. Telefon 4-02.

Elárúsító helyek:

Vitéz Onódy János, Debrecen, Kigyó-utca; özv. Gelbmann Ignác, Balmazújváros; Goldstein Lajos, Ujfehértó; Mezey János, Nyíradony; Feldmann Ede, Sáp; Fakereskedelmi rt. N.-léta.

Ipartestületi ügyek

A kisközművesek kiterjeszteni kérik munkakörüket. — Sürgős szükség van az új építőipari törvényre.

A kisközművesek szakosztálya beadvánnyal fordult a minisztériumhoz, mely szerint kérik kiterjeszteni munkakörüket, tekintettel a szakmában folytatott hosszú gyakorlatra, mely nagyobb munkák elvégzésére is képesíti és alkalmassá teszi e szakosztály hosszabb praxist folytató tagjait.

A döntés az illetékes fórumok meghallgatása után odairányult, hogy valóban a hosszú gyakorlat folytán kellő praxiszra szert tett kisközművesek kérelme méltánylandó, ellenben általános érvényű döntést hozni ipari közérdekből: veszélyes volna. Ezért a kérelmeket csak egyenként vehetik elbírálás alá s így igyekezni fognak a kérelmezővel szemben a legteljesebb méltányossággal eljárni.

Ezzel az ügygel kapcsolatban is felmerült a múlt év őszén Wilhelms Emilnek az Osztrák Magyar Bank volt igazgatójának kárára követtek el. A tettet a rendőrség csak év tavaszán tudta elfogni és Klonka István, a büntetett előéletű napszámos tegnap a debreceni törvényszék Serly tanácsa elé került.

Klonka István megszállt terület-ről jött Debrecenbe. Min tzeit a nyomozás már azóta kiderítette, már a vonaton lopást követett el. A szomszédos ülés felől elemelt egy batyut, amelyben több férfi fehérenemű és egy öltözet ruha volt. Kellott is neki ez a kis tolvajlás, mert egyetlen fillér nélkül érkezett meg Debrecenbe.

A rotyottmultu csirkefogó első utja Debreczenben a Kossuth szállóba vezetett. Bejelentette, hogy nincs pénze, de ezzel szemben zálogházba küldte az értékes batyut, amelynek tartalma testvérek közt is megért 300 pengőt. — A ruhaneműt tehát

KIVESZŐ IPAROK

Az utóbbi időben egyre gyakrabban esik szó a kipusztuló iparokról. Olyan iparágak, melyek még aközelmúlt időkben fénykorukat éltek, temetődnek el a rossz gazdasági konjunktura miatt. A rohanó idő a mult egyik kedvenc iparágát a másik után seprti el. Az Ipartestület előjárósága a kivesző iparokra vonatkozólag a következőket mondotta:

— Tagadhatatlan, hogy szinte évről-évre rámutathatunk egy (néha több) új iparágra, mely nem csupán vajudik, küzd a nehéz idők gazdasági körülményeivel, hanem már a végsőket járja.

Ezek sorában elsősorban a hajdan Debrecen környékén oly virágzó szürszabó ipart kell megemlítenem, melynek ma már csak utolsó mohikánjai vannak. Kezd ide kerülni a szíjgyártó ipar az utóbbi időben, de többé-kevésbé hasonló sorsral küzd a kőtályerő, fésűs, bronzműves, papucses, szappanos, szítás és a szabad iparok közül az utóbbi időben nem kis mértékben a bérkocsis is. Ennek a tömeges iparhelodásnak okait legközelebb részletesebben fejtegetjük. (k. i.)

Két és fél évi fegyháza itélte a debreceni törvényszék Wilhelms bankigazgató betörőjél

„Nem akarom bosszantani a nagyságos urakat, hát bevallok mindent!”

Emlékezetes még a debreceni közönség előtt az a vakmerő betörés, amelyet a mult év őszén Wilhelms Emilnek az Osztrák Magyar Bank volt igazgatójának kárára követtek el. A tettet a rendőrség csak év tavaszán tudta elfogni és Klonka István, a büntetett előéletű napszámos tegnap a debreceni törvényszék Serly tanácsa elé került.

Klonka István megszállt terület-ről jött Debrecenbe. Min tzeit a nyomozás már azóta kiderítette, már a vonaton lopást követett el. A szomszédos ülés felől elemelt egy batyut, amelyben több férfi fehérenemű és egy öltözet ruha volt. Kellott is neki ez a kis tolvajlás, mert egyetlen fillér nélkül érkezett meg Debrecenbe.

A rotyottmultu csirkefogó első utja Debreczenben a Kossuth szállóba vezetett. Bejelentette, hogy nincs pénze, de ezzel szemben zálogházba küldte az értékes batyut, amelynek tartalma testvérek közt is megért 300 pengőt. — A ruhaneműt tehát

Grószmann Bertalan főpincér vette pártfogása alá és ennek fejében pár napig ellátta kosztal Klonkát.

Az idő azonban gyorsan mulott és Klonkának megint nem volt pénze. Elhatározta tehát, hogy betörést követ el. Kiszemelte az áldozatot is: Wilhelms Emilnek a csöndes Nyomtató uccán fekvő háza éppen megfelelő tervének.

Ejfel után indult el az expedicióra. Óvatosan kifeszítette az egyik ablaktáblát és bemászott a lakásba. Csak tolvajlámpájának fénye világított és e mellett nagyszertien és szakszerien dolgozott. Kifeszített több szekrényt és azokból mintegy 2000 pengő értékű ékszer és 1000 pengő értékű ruhaneműt szedett össze. Mindezt összecsomagolta és azután óvatosan, ugy, ahogy jött, távozott.

Másnap hozzáfogott a lopott holmik értékesítéséhez. Klein Ignác vendéglősnél egy aranykarkötőt zálogosított el 20 pengőért; egy kis női órá, egy aranykarperceet és két

függőt gavalléros gesztussal Szathmari Margit pincerleányának ajánlódkozott. A többi holmit pedig Grószmann Bertalan főpincér segítségével elzalogosította a Hunyadi uccai zálogházban, ahol mindezt S. Kovács Zoltánnától 200 pengőt kapott. A pénzt persze hamar elverte.

Mintán Klonkát sikerült elfogni, nemcsak ellene, de Grószmann Bertalan, Szathmari Margit és Kovács Zoltánné ellen is orgazdaság miatt indult meg a bünyádi eljárás. A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson az orgazdasággal vádoltak valamennyien tagadták, hogy tudtak a holmik lopott eredetéről. — Csak Klonka István ismert be mindent.

— Nem akarom bosszantani a nagyságos urakat — mondta — hát bevallok mindent. A törvényszék bűnösségét meg is állapította és tekintettel büntetett előéletére, két és fél évi fegyháza itélte. S. Kovács Zoltánnét a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette, míg a főpincér és a pincerő orgazdaságért 20—20 pengő büntetést kaptak. Az ítélet jogerős.

Letorrázta a savó

Megrendítő szerencsétlenség történt a mult nap a biharmegyei Gáborján község melletti tanyán. Vékony József egy éves és három hónapos kis gyermek az udvaron játszadozott, majd bement a konyhába és ott lábaltankodott. A konyhában Vékony József szülei s juhtejnek a savóját egy edénybe töltötték. A kis gyermek egy őrzetlen pillanában magára rántotta az edényt. A következő percben jajveszékelt, sírás töltötte el a tanyai házat. A kis gyermek rendkívül súlyos égési sbeket szenvedett. Elevesztélyes sérüléssel szállították be a biharmegyei kórházba. Ott gondos ápolás alá vették, de az orvosi tudomány sem segíthetett már rajta, a kis gyermek hosszabb szenvedés után meghalt.

A temetésre az ügyészség megadta az engedélyt.

A halálos kimenetelű szerencsétlenség ügyébn, annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség, megindult a vizsgálat. A kis gyermek halála mély részvényt váltott ki az ismerősök körében.

Családi villa

művészi és elsőrangú kivitelben, emeletes, 7 szobával és melléképítményekkel, családi körülmények miatt, önköltésig áron, eladó. Cím a kiadóban.

Fürdőkadak

fürdőkályhák, mosdók klotett csészék, klotett ülésdeszkák, piperecikkek és mindenemű vízvezeték berendezési tárgyak

Fülöp Miklós

vízvezeték szerelő mester, Debrecen, Csapó-u. 3. Telefon 9-17.

Retikült. bőröndöt. aktatásakát a kész- Feuermann bőröndös tőnéi wegyan I Plac-u. 26. szám (Cambrinus Atiáró)

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

[A Földrajzi Intézet jelenti július 16-án:

A nyugati ciklonális képződés a kora reggeli órákban ma áthaladt felettünk, frontja mögött páradús tengeri levegő özönlött be, élénk nyugati légáramlás kíséretében. — Csapadék azonban, mely csak a reggeli órákban kísért az átvonulás folyamatát, csekély esett, még az egy millimétert sem éri el egészen mennyisége. Mivel a hűvösebb levegő behatolása épen a reggeli felmelegedés megindulásakor történt, annak hatása a felhőtakaró felbomlásával nem nagy mértékben volt észrevehető. — A mai maximum ugyanis még mindig meghaladta a 25 fokot és csak alig másfél fokkal volt alacsonyabb a tegnapiénál.

Nyugatról újabb ciklonális zavarok nyomulnak Középeurópa felé és így egyelőre a bizonytalan idő továbbra is tartani fog.

Erős éjjeli lehülés után, holnap változóan felhős és mérsékelt meleg idő várható. Később ismét felhős és csapadékos időre kell számítanunk.

—00—

X Bélyeggyűjtemények vétele, eladása, fényképeseti cikkek, fényképeseti cikkek, Gevaert, Agfa Hauff Imperial lemezek másolások, aznap, szakszerű fotótanács, tankönyves-árjegyzék ingyen, minden amatőrnak, Springer fotoüzletében.

Pécsett letartóztattak egy szélhámos ügynököt, aki Debreczenben is szélhámoskodott

Spielmann László 29 éves budapesti ügynök ellen 30 rendbéli csalás miatt tettek feljelentést a pécsi rendőrségen és Spielmann jelenleg a pécsi ügyészség fogházában ül, ahol a kihallgatás során eddig 26 csalást be is ismert. A nagystíliú szélhámos kihallgatása alkalmával beismerte, hogy az országnak majdnem minden városában követett el szélhámosságokat, többek között Debreczenben, Nyiregyházán, Karcagyon, Sátorajajhelyen, Gyulán, Békéscsabán, Egerben, Sopronban, de valószínűleg még más városokban is.

Spielmann László úgy követte el a csalásokat, hogy az Atlas gépkereskedelmi R. T. budapesti cég

képviselőjének adta ki magát és rendeléseket gyűjtött, amelyekre előlegeket vett fel, árut azonban természetesen nem szállított. A pécsi ügyészség átiratára a debreceni rendőrség is megindította a nyomozást a szélhámos ügynök viselt dolgai ügyében és ha valakit megkárosított, jelentkezzen a rendőrségen Kovács Gusztáv detektív-nél.

Spielmann egyébként nemcsak gépekkel szélhámoskodott, hanem hamis iratok alapján idegen ingatlanait is eladta. Szélhámosaigaival mintegy 8000 pengő kárt okozott. A szélhámos ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást.

— Vaiszlovich Emil nagyváradi szállodás és Eisler Alice hegedűművész nőpöre. Nagyváradról jelentik A nagyváradi törvényszék kedden délelőtt hirdette ki ítéletét abban a kártérítési perben, amelyet Albertina Ferrari hegedűművész nő indított Vaiszlovich Emil, a nagyváradi Park-szálló ismert tulajdonosa ellen. — A művész nő Bukarestből jövet Nagyváradon kiszállott és társalkodónőjével, Eisler Alicesszal, a Park-szállóban vett lakást. A szoba menendezetének gipszdfsztítése meglazult és lezuhant, még pedig éppen az asztalon levő hegedűtokra, amelyben a művész nő hangszere volt. A törmelék áttütötte a tokot és megsértette a hegedűt, de megütötte Eisler Alice fejét is. Ugy a művész nő, mint a barátja, kártérítési pört indítottak a törvényszék részben helyet adott a keresetnek, — amennyiben Eisler Alicesszal szem-

ben 10.600 lei tárgyi költségek, 11.950 lei személyi költségek és 6590 lei perköltség megfizetésére kötelezete a szálloda tulajdonost. Albertina Ferrarival szemben pedig 103.405 lei kártérítést és 25.00 lei ügyvédi költséget ítélt meg a bíróság. Összesen tehát mintegy százhatvan ezer lei kártérítésre ítélt a törvényszék Vaiszlovich Emil, aki föllebezett az ítélet ellen.

X Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kiélégtető emésztést hoz létre.

— Működnek a besurranó tolvajok. Grünberger Lajosné, Thaly Kálmán u 8. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a lakásából egy értékes asztalterítőt ellopotott. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Knevezések a városházán. — Dr. Hadházy Zsigmond főispán a gazdasági ügyosztályban Majer Jenő nyugdíjaztatásával megüresedett igazgatói állásra Kiss Ferenc nyilvántartót nevezte ki. Régi tisztviselő, aki érdemeivel részvett az előléptetésre, — amely szinte kitüntetés számba megy. Nyilvántartónak pedig a főispán az ingatlan vagyon leltározástól Baltazár Jánost nevezte ki, vele az ügyosztály tapasztalt erőt nyer, akinek nemcsak értékes gazdasági közleményeit, de más vonatkozású cikkét is több ízben olvastuk e lap hasábjain. Ezek a cikkek széles rétegben nagy érdeklődéssel találkoztak és általános tetszést arattak a közönség körében.

— Menetrend változás. A hazai és külföldi vasúti vasúti menetrendjeinek életbelépése óta olyan változások történtek, amelyek új menetrend-könyvek megjelenését tették szükségessé. Ugy a hazai, mint a külföldi vasúti és hajózási vállalatok menetrendváltozásait a most megjelent második nyári kiadású hazai és nemzetközi „Vasúti Utmutató” közli. A Vasúti Utmutató minden vásárlója díjtanul kapja az autóbusszövetség által szerkesztett hivatalos országos „Autóbusszmenetrendet”, a nemzetközi példány vásárlói azonban még Európa ismertebb városai és fürdőhelyire induló és onnan érkező közvetlen gyorsvonatok menetrendjeit is. A közel ezer oldalas nemzetközi Vasúti Utmutató bő tartalommal közli az olasz, osztrák, cseh, jugoszláv, román, német, svájci, francia, belga, holland, és lengyel menetrendeket és díjszabásokat, valamint a spanyol, portugál, török, görög közvetlen vonatok menetrendjeit, azonkívül célszerű külföldi szállodai tájékoztatót is tartalmaz. Kapható a vasúti állomásokon, „IBUSZ” pavilonokban, könyvkereskedésekben és trafikokban.

24 pengőért vegyen

nálunk finom burett
vászonöltönyt vagy

12 pengő és nyolcvan

fillérért vegyen nálunk lenvászonból készült

KÖNNYŰ STRANDKABÁTOT

MAGYAR RUHAIPAR

Bika Szálló épületében.

Szerelem

Mióta rádvettem szememet
mintha rohanna velem a világ
s egy nagy kerék lendítene
a Végtelenség felé.
Egy köszikla vagyok,
melyet elindított kezéd,
ahová lelked felemelt,
metszőként zuhanjak a földre
s villámlásnál és dörrenésnél erősebb
ben
sohasem halott kiáltással
adjam tudtára a világnak,
hogy Téged szeretlek.

Molnár Sándor.

Gyászrovat

úzv. Morvay Sötérné sz. Publík
Aranka, 59 éves korában, folyó hó
16-án, elhunyt. Temetése folyó hó 18.
napján, pénteken délelőtt 10 órakor
lesz a Szent Anna uccai temető kápol-
nájából. Az engesztelő szentmise ál-
dozat folyó hó 18-án, reggel félkilenc
órákor fog a róm. kath. templomban
az Egek Urának bemutatni. A temetést
Danwó temetkezési váll. ren-
dezi.

—oOo—

X Nagybőgő eladó. Megtekinthető
az Angol Királynő-ben, az esti órák-
ban.

— Felhívás az idegenforgalmi tol-
mácsokhoz. Dr. Oláh Béla Debrecen
város idegenforgalmi előadója felkéri
azokat a hölgyeket és urakat, akik
idegenvezető gyanánt, illetve a nyári
egyetem hallgatóival való családi kap-
csolatok felvételére jelentkeztek, júli-
us 18-án, pénteken délután félöt óra-
kor szíveskedjenek a polgármesteri
hivatalban tartandó értekezleten meg-
jelenni.

X Hrabéczy plüssben is vezet. —
Külön plüss-osztály.

— A kertészekben salakjárdát léte-
sítettek. Jelentette a Debrecen, hogy
Debrecen város közgyűlése negyven-
ezer pengő keretén belül elrendelte a
kertészekben és külsőségeken salak-
járda létesítését. A közgyűlés kimon-
dotta a sürgősséget is. Most Vargha
Elemér dr. polgármesterhelyettes
utasítást adott a műszaki ügyosztálynak,
hogy a munkálatokat haladéktalanul
kezdje meg.

— Nézeteltérés Uferini és a cigány-
primás között. Cigányzene kísérettel
napokon át vendégszerepelt — a Deb-
recenben is jól ismert Uferini, a
„nagy varázsló“ Kecskeméti. A pro-
dukciónak Farkas Sanyi, a népszerű
kecskeméti cigányprimás szolgáltatta
a muzsikát, esténként negyven pengő
honoráriumért. Három napon át foly-
tak már az előadások. A banda rende-
sen megkapta a negyven pengőt. —
Vasárnap azonban némi nézeteltérés
támadt a bűvész impresszáriója, Opra
Sándor és Farkas Sanyi cigány-
primás között. Vasárnap ugyanis két
előadás volt, délután és este, a pri-
más emiatt kétszer negyven pengőt
követelt. Opra viszont csak negyven
pengőt akart adni, mondván, hogy
úgy egyeztek, a napi szereplésért kap-
ja a banda a negyven pengőt. Opra
már autóra akart szállani, hogy el-
pöfögjön a cigányok szerint jogosan
követelt negyven pengővel, amikor
Farkas Sanyi erőlesen lépett fel. —
Bendőrt hívott, leigazoltatta Oprát és
csak azután engedte elindulni Cegléd
felé. Egyidejűleg sürgőnyt menesztett
Uferiniek ne kapjanak addig zeneki-
sértelet, amíg a negyven pengőt le-
nem fizetik. Uferiniek tehát — ha
van egyáltalában zenész szolidaritás.
— Cegléden egyéb trükkjei mellett
negyven pengőt is elő kell varázsolni
a kecskeméti cigányok javára, tel-
jesen szerszámból.

Szabó Lajost csütörtökön kísérik át az ügyészségre

Szabó Lajos, a szélhámos laka-
tossegéd ügyében, aki tudvalevő-
leg monográfiákkal szélhámosko-
dott, a rendőrség befejezte a vizs-
gálatot. Szabó Lajos ellen tíz fel-
jelentés érkezett be a rendőrség
büntügyi osztályához és ezek kö-
zött a feljelentések között a leg-
súlyosabb Erdélyi Gyula felje-
lentése, akitől 2400 pengőt sikkaszt-
ott el Szabó Lajos Mátészalkán,
amikor Erdélyi a szatmári és be-
regmegyei almanachot szerkesz-
tette.

A vizsgálat során Szabó ebben
az ügyben 2000 pengő elsikkasztá-
sát is ismerte. Ezeket az ösz-
szégeket, mint előfizetési és hir-
detési díjakat vette fel Szabó, de
nem számolt el velük Erdélyinek.
A rendőrség be is fejezte a vizs-
gálatot és dr. Lengyel István de-
tektív ki is hirdette Szabó Lajos
előtt az előzetes letartóztatásáról
szóló végzést. Szabó Lajost csütör-
tökön átkísérik az ügyészségre, a
hol tovább folytatják ellene az el-
járást.

Erdekes indokolással mentett fel a debreceni törvényszék egy közokirathamisító napszámot

Közokirathamisítással vádolva
került tegnap a debreceni tör-
vényszék Serly-tanácsa elé Heidl
Gábor furtai napszámos. A vád-
irat szerint Heidl még 1928-ban
meghamisított egy adóivet az ál-
tal, hogy a befizetési lapra az
összeg elő egy egyest irt. Így a
ténylegesen befizetett 6 pengő 96
fillér helyett 16 pengő 96 fillért
tüntetett fel befizetett összegként.
A tegnapi főtárgyaláson a vád-
lott tagadta a vádat, azt állította,
hogy ő nem hamisította meg a
befizetési lapot. Ezzel szemben a
kihallgatott törvényszéki írás-
szakértő kétségtelenül megállapí-
totta, hogy az írás Heidl kezétől
származik, azonban a hamisítás a
lehető legkezdetelegesebb.

Rövid tanácskozás után a tör-
vényszék Heidl Gábort a közok-
irathamisítás vádjá alól felmen-
tette azzal az indokolással, hogy

az a Kuria egy döntvénye szerint
adóív meghamisítása nem képez
bünteselekményt, ha a hamisítás
olyan primitív, hogy kizárja a
jogsérelem fennforgását. — A fel-
mentő ítélet jogerős.

— Betörés a Király uccában. Vak-
merő betörés történt tegnap reggel a
Király uccában. Neumann Nándor
festékkereskedő, Király ucca 5. szám
alatti lakos, feljelentést tett a rendő-
rségen ismeretlen tettesek ellen, akik
alkulcsal behatoltak a lakásába s az
előszobából nyíló szobából elvittek
egy női tavaszi kabátot és egy szürke
férfiruhát. A betörők valószínűleg
még este rejtőztek el a házban és az
éjszaka folyamán követték el a be-
törést. A rendőrség nyomozza a be-
törőket.

Olcsóbbnál is olcsóbb!

Jöjjen minél előbb s vegye a négy olcsó
cikkünket.

Lüsterkabát, mellény

kék és fekete színekben

P. 18.-

Csak egyes nagyságokban

Buret vászonöltöny

férfi

P. 21.-

Csak egyes nagyságokban

Vászon covercoat minő- ségű divat fiú öltönyök

P. 20.-

Csak egyes nagyságokban
hosszu v. rövid nadrággal

Fiu buretöltönyök csak egyes nagyságokban

P. 16.50

Hosszu, vagy rövid nad-
rággal.

Nemzeti Ruhaház

Piac ucca 69. szám.
Menetjegyirodával szemben.

**Az új
ujlaki
pala**

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSSÁGA
FELÜLMÚLHATATLAN
NAGYBÁTONY-ULJAKI
EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST, V. MLD. CSÁSZÁR-UT. 32.

Képviselek: Grósz József fakeres-
kedő, Debrecen. Lukács Vilmos és
Testvére, Tetőfedő vállalata. Engel
Bence fakereskedő. Alsófőzsa.
Mayer Sámuel, fakereskedő, Nád-
idvar.

X Gayné, Édy verses könyve: a
„Tavaszi“ még kapható, Simonffy u.
2-b. elektrotechnikai üzletben.

— Gyűgyei Nagy Zsiga festménye a
Déri-múzeumban. Debrecen város a
Déri-múzeum képlára részére, hatszáz
pengőért megvásárolta Gyűgyei Nagy
Zsiga festőművész „Nyosolyó lányok“
című gyönyörű festményét. Így a
Spanyolországban élő hazánkfia, aki
meleg színtónusú képeivel világhír-
nevet szerzett magának, egyik leg-
szébb alkotásával lesz képviselve a
debreceni múzeumban. — Gyűgyei
Nagy Zsiga egyébként a múlt évben
Debrecenben is nagyszabású kiállítást
rendezett, amely iránt városzerte
óriási érdeklődés nyilvánult meg.

X Befőttes, uborkástveg, fagyalt s
vajgép, jégszekrény, legolcsóbb Deb-
receni Üvegkereskedelmi Részvény-
társaságnál.

— Orvosi hír. Dr. Richter László bel-
gyógyász, külföldi tanulmányútról
visszaérkezett, rendelését ismét meg-
kezdte, Ferenc József út 44. szám
alatt, délelőtt 8—10 óráig és délután
3—5 óráig. Telefon: 17—15. szám.

— A repülőgép és a teljes sebeség-
gel haladó autó borzalmas karam-
bolja. Newyorkból jelentik: Különös
körülmények között járt szerencsét-
lenül egy automobil, amely egy re-
pülőgéppel ütközött össze. A szokat-
lan közlekedési baleset Baltimore kö-
zelében, Salisbury város repülőtere
mellett történt. Egy repülőgép, amely
kényszerleszállást akart végrehajtani,
az országút fölött olyan alacsonyan
haladt, hogy egy teljes sebességgel
rohanó autó már nem tudta kikerülni.
Az autó és a repülőgép összeütközése
már nem volt elkerülhető és a repülő-
gép rázuhant az autóra. A légsavár
elkapta az autó sofőrjét, aki olyan sú-
lyos sérüléseket szenvedett, hogy rö-
viddel azután meghalt. A repülőgép
azután a légsavarával a földbe fú-
ródva, merőleges irányban állott meg.
A pilóta és a repülőgép utasa csodálat-
osképpen csak egészen jelentéktelen
sérüléseket szenvedett.

X Könyvújdonságok: Fábian: Ezer
ember asszony nélkül. Zane Grey:
Texasi lovas. Ossendoushy Lenin,
Kapus A tenniszbajnok, Cholnoky
Az ember drámája. — Ezen könyvek
kaphatók Antalfy József könyvkeres-
kedő cégnél.

— A klinikai-telep közelében nem
lesz több lögyakorlat. A debreceni
klinikák vezetősége szövéttette, hogy a
katonai lögyakorlatok közelsége za-
varja a betegek nyugalma. Ennek az
alapján dr. Vásáry István polgármes-
ter kérelmet intézett vitéz Siposs Ár-
pád, altábornagy, vegyesdandár-
parancsnokhoz a gyakorlatozások ki-
helyezése ügyében. A vegyesdandár
parancsnok teljes megértéssel fogadta
a kérelmet s közölte a város vezetősé-
gével, hogy a helyőrségi lögyakorlato-
kat ezután a klinikai teleptől kellő
távolságban fogják megtartani.

Ikarus

Már elfeledtem, szeretni hogy kell,
pedig talán még nem is szerettem.
Csak próbálgattam — mint madár
a szárnyát —
magasra szállni,
de visszahulltam.
S most röghöz kötve
gondolok dalra, szerelemre, szép
szárnyalásra...
S a könnyem omlik, omlik egyre,
fört sebemre.
Sós íze marja, míg szám azt ha-
darja: vége, vége...

KOÓS Mária.

Anyakönyvi hírek

Házasságok. Hevele Gyula—Fialkovic Irma. Pink Mihály—Tulcsik Ilona. Peles János—Varruska Margit.
Halálozások: Gáti Mária ref. 28 napos, Zrínyi uca 51. szám. — özv. Morvai Sötérné rk. 58 éves, Rákóczi uca 13. szám. — Vaszil Gézané rk. 28 éves, Olajútó 44. szám. — Belházi László rk. 12 napos, Fűvészkert uca 10. szám. — Grünfeld Gyuláné izr. 30 éves, Hatvan uca 56. szám. — Papp Józsefné gk. 45 éves, Piricse.
Születések: Farkas Demeter földm. és leány Katalin. — Struba János kovácsmester, fiú Sándor. — Sáska János ác, leány Margit. — Silber Béla kereskedő, leány Nelli. — Máté Lajos Máv. állomás előjáró, fiú Ferenc. — János fűtő, leány Flóra.

Fogházás, fogtömés, műfogak, aranykoronák, aranyhidak, részletfizetésre is, Magyar Ferenc fogműtermében, Piac uca 28. szám.

Érdekes leleplezés a lengyelbolsevik háború idejéből. Varsóból jelentik: A krakkói Ilustrovany Kurjer Godzienny a legelterjedtebb lengyel lap, feltűnést keltő cikkben ismerteti Vittal besanconi egyetemi tanár fizetést Magyarországi szerepéről az 1920-iki lengyel—bolsevik háborúban. Magyarország löszrel segítette a lengyel hadsereget, ami lehetővé tette a lengyelek győzelmét. A küldött löszert a csehek nem engedték át s ennek folytán csak nagy körutat téve, egyhónapi késéssel érkezett meg rendeltetési helyére. A lap kiemeli, milyen nemesen viselkedetek akkor a magyarok s mily szégyenletesen a csehek. Akkor lehetett látni, hogy ki az igazi barát: ki adott segítséget néhez helyzetében.

Gázbombákkal fegyvereztek le négy elszánt betörőt. Párisból jelentik: Az elmúlt éjszaka Perpignanban formális tűzharc fejlődött ki betörők és üldözőik között. A betörők egy elhagyott villát akarta kifosztani, közben azonban rajtakapták őket. Mikor a betörők észrevették a csendőrök közeledését, elbarrikádozták magukat. A csendőrök és a falu férfiakossága az egyik oldalról, a másik oldalról pedig a betörők, egész éjszaka lövöldöztek egymást. A reggeli órákban nagyobb számú rendőri csapat érkezett a helyszínre a betörők azonban még most sem akarták megadni magukat. — A rendőrök erre gázbombákat hajítottak a barrikádok mögé és így tették ártalmatlanná a vakmerő betörőket. A négy betörőt eszméletlen állapotban elkábulttan találták meg.

Leleplezték Balassagyarmaton Benczur mauzoleumát. Benczur Gyula a neves festőművész, tízéves halálának évfordulóján, az Országos Képzőművészeti Társulat, leleplezte a nógrád-megyei Benczurfalván a mesternek a mauzoleumát, szép ünnepség keretében.

Javító és magánvizsgákra jutányosan, teljes sikerrel előkészít tanár jelölt. Egész évi korrepetálást is vállal, közép és felszokásoknak. Cím: Szoboszlai Papp István uca 18. sz., Homokkerék.

Cseh ötkoronásokkal csapják be a hiszékeny embereket az új kétpengős helyett

Csak nemrégiben bocsátotta ki a Nemzeti Bank az új két és öt pengős érmeiket és a szélhámosok már is megtalálták a módját, hogyan lehet a hiszékeny embereket becsapni. A csehszlovák állam ötkoronás ezüst pénze ugyanis nagyon hasonlít az új magyar kétpengősökhöz, bár kissé vékonyabb és recé-

zese is más, azonban a hiszékeny embereknek más pénzdarabok között könnyen oda lehet csusztatni. Ilyen feljelentés már érkezett is be a rendőrségre. A közönség mindenestre jól tesszi, ha pénzváltás alkalmával jól megnézi a kapott pénzt, nehogy családok áldozatául essen.

— A Homokkeréki Olvasókör, folyó hó 20-án, vasárnap tartja műsorral egybekötött családi összejövetelét, délután négyórától kezdettel. A körtagokat, hozzátartozóit s minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség. — Műsor ára ötven fillér.

X Felhívás a borbély- és fodrász- iparosokhoz. Ertesítem a borbély- és fodrászkarfarsaimat, hogy az illetékesek, akik jogosultak a forgalmiadó elengedésére, tudniillik, akik segéd nélkül és legfeljebb két tanulóval dolgoznak, adják be a kérvényeiket a forgalmiadó hivatalhoz adják be a kérvényeiket a forgalmiadóhivatalhoz a forgalmiadó könyveiket a hivatal külön fogja bekérni. Elnökség.

Báró Vardener Iván meghalt. — A békeévek sokszoros magasugró bajnoka és rekordere, tegnap fiatalon harmincöt éves korában meghalt Miskolcon, hosszú szenvedés után, az Erzsébet kórházban. Báró Vardener, aki az MTK atlétaja volt, minden különös tréning nélkül ugrott 190 cm-t, sőt 191 cm-mel magyar rekordot is állított fel. Emellett mint távolugró, gely-sőt füleslabda hajító is sok magyar és külföldi győzelmet aratott. Te metése valószínűleg holnap lesz Miskolcon. Báró Vardener tragikus halála nagy megdöbbenést váltott ki a sportkörökben.

Hányan beszélnek németül Európában? Új statisztikai adatok szerint Európa területén százhusz nyelven beszélnek. A német nyelv vezető Európában 80.903.000 európai beszél németül. A német nyelv után az orosz következik 70.245.000 ember beszél oroszul, 47.001.000 angolul, — 40.807.000 olaszul és 39.841.000 pedig franciául.

Sok a munkanélküli az Egyesült Államokban. Newyorkból jelentik: Most folyik a legutóbbi népszámlálás adatainak feldolgozása. Még csak egy negyedrésszel vannak készen a nagy munkának, de már megállapítják, — hogy azon a területen, amelyen az ország lakosságának a negyedrésze lakik, április hó elsején félmillió volt a munkanélküliek száma. Ennek alapján úgy számítják, hogy az Egyesült-Államokban ma kétfélmillió munkanélküli lehet.

Kétszáz limnológus jön Debrecenbe, augusztus végén. Nagy érdeklődés előzi meg az V. nemzetközi limnológiai kongresszust, amely alkalomból, augusztus 24 és 31-ike között, kétszáz külföldi tudós érkezik Magyarországra. Ezzel kapcsolatban dr. Hankó Béla egyetemi tanár, a Tiszaegetem zoologusa közölte Oláh Béla idegenforgalmi referenssel, hogy aug. hó 28-án a limnológusok, — köztük sok külföldi egyetemi tanár — Debrecenre és a Hortobágyot is meglátogatják. A vendégek tiszteletére 28-án, este kilenc órákor az egyetem bankettet ad az Arany Bikában. Másnap reggel megtekintik a Hortobágyot, ahol a város vendégeli meg őket. A kongresszus tagjai 29-én, délután utaznak vissza a fővárosba.

Intézeti ruha és bluz anyagok, ágy és fehérnemű vásznak Árjási választékban.

X Burkalap, strand-kalap, strand-szelence, fürdőruha, fürdőcipő és öv legolcsóbb Antalffy sportházában. — Varga uca 1. szám. Telefon: 612.

Meghalt Lübeckben az ötvennyolcadik beoltott csecsemő. Lübeckből jelentik: Az éjszaka megint meghalt az egyik csecsemő, akit a tüdőbaj elleni szérummal beoltottak. Ezzel a halottak száma ötvennyolcra emelkedett. Még hatvanegy gyermek kezelés alatt, hetvenkét gyermek állapota javult, felgyógyult, illetőleg orvosi kezelés alatt áll ötvenkilenc gyermek.

X Varjas énekel minden este a „Kispipában”.

Varjas Tóni énekes-primás Debrecenben. Varjas Tóni, akit a debreceni magyar népdalok kedvelő közönsége elővívően ismer, most ismét Debrecenbe jött pár hétre, hogy csillogó énekes és muzikus műveltségéről bizonyítson. Varjas Tóni, mint énekes-primás egész Európában közzismert és a legnagyobb nyugati metropoliszokban hirdette hívatott művész képességével a magyar népdalok szépségét és mindenütt öregbítette a híret a magyar népdalok és zenének. Nagyon sok tisztelője és rajongója van Varjas Tóninak Debrecenben, hova csaknem minden esztendőben ellátogat pár hétre. Most Kemény János, „Kispipa” vendéglőjében muzsikál és énekel, esténként, igen nagy siker mellett, mikor is a legrégibb magyar népdalokból és műdalokból szedett műsorára egy egész csokorra valót. A debreceni közönség most is bizonyára szívesen halgatja kedvenc cigány-primását.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A készáruvásáron óbuza 10, az újbuza 15, a tengeri 10—15, a rozs 10, a korpa szintén 10 fillérrel volt drágább. Az árjavulásnak az oka az, hogy a tengerentúli gabonátőzsdeknél tegnap szilárdabb volt az üzletirányzata, mert kedvezőbb exportlehetőségekről kolportáltak híreket a csikágói piacon.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 18.80, 18.75, 18.89, 18.92, 18.95, 18.92, 18.94, 18.98, 19.00, zárlat 18.90—19.01, márciusra 20.56, 20.50, 20.59, 20.65, 20.70, 20.73, zárlat 20.73—20.74.

Rozs októberre 11.70, 11.74, 11.80, 11.86, zárlat 11.87—11.90, márciusra 13.00, 13.01, 13.05, zárlat 13.15—13.20. Tengeri júliusra 15.00, 14.97, 14.95, 15.00, 15.30; zárlat 15.25—15.30, aug. 14.75, 14.70, 14.75, 14.76, 14.72, 14.74, 15.00, zárlat 14.98—14.99.

Tiszai tengeri augusztusra 12.45, 12.65, 12.70, 12.25, 12.75, zárlat 12.90—13.00.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 18.60—18.80, 78 kg 18.70—19.00, 79 kg 18.90

—19.10, 80 kg 19.00—19.20, felsőtiszai 77 kg 18.10—18.40, 78 kg 18.30—18.60, 79 kg 18.50—18.80, 80 kg 18.60—18.90, fejemegyei 77 kg 17.90—18.10, 78 kg 18.10—18.30, 79 kg 18.30—18.50, 80 kg 18.30—18.50, 80 kg 18.40—18.60, dunántúli 77 kg 17.90—15.10, 78 kg 18.10—18.30, 79 kg 18.30—18.50, 80 kg 18.40—18.60, pestmegyei 77 kg 17.90—18.10, 78 kg 18.10—18.30, 79 kg 18.30—18.50, 80 kg 18.40—18.60, bácskai 77 kg 17.90—18.10, 78 kg 18.10—18.30, 79 kg 18.30—18.50, 80 kg 18.30—18.50, 80 kg 18.40—18.60.

Rozs pestvidéki (új) 10.70—10.90, egyéb rozs (új) 10.70—10.90, tak. árpa I. 13.75—14.00, tak. árpa II. 13.25—13.50, repce 26.00—26.25, tiszai tengeri 15.10—15.30, egyéb tengeri 15.05—15.15, zab I. 16.10—16.30, zab II. 15.75—16.00, korpa 8.75—8.90.

AZ ÚJ TERMÉSIG NEM LESZ ELEGENDŐ AZ ÖBORKÉSZLET.

A magyar borpiacon a terméskilátások még mindig bizonytalanok. A nagy szárazság, melyet csak egyes helyeken váltott fel az eső, a melegebb talajokon kezdi éreztetni hatását, különösen a fiatalabb ültetvényekben. Reméljük azonban, hogy rövidesen csapadék jön és a terméskilátások így javulnak. A jégverés, sajnos, sok kárt tett ott, ahol csapadék volt. Sopronban és különösen Bácskában nagyobb kártételek következtek be a jég folytán.

A helyföldi fogyasztás különösen a vidéken nagyobb méreteket ölt és az új termésig nem lesz elegendő a készlet. Sajnos, ez a tény nagyobb áremelkedést eddig nem okozott, mindenesetre szilárdította a piacot az 1929-es áruban. A nagyobb áremelkedéseknek főleg a gazdák pénzühiánya állja útját.

Kivételünk nem ölt nagyobb méreteket, bár az érdeklődés állandó.

Szentmártonkátán aratási munkához helyi és környékbeli fogyasztás élénk. Korcsmárosok hektós tétellel 35 fillér körüli áron vásárolnak Szárazság aszályjellegűt ölt, partos térségekben a szőlőlevél sárga, hogyok fonnynak és fejlődésben megálltak. Terméskilátások úgy mennyiségileg mint minőségileg napról napra csökkennek.

Prónayfalván változatlanul nyomor a kereslet. Sok apró tétel kelt el 2 filléres árban Malligand-fokonként.

Gyöngyösön élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 40 hl 13 fokos 42 filléért, 200 hl 11 fokos 26 filléért 40 hl 12 fokos 31 filléért, 10 hl 14 fokos Delaware édeskés 50 filléért, 40 hl 10 fokos világos othello 20 filléért. Alságon kicsinyben a vörösbör 70 a fehérbör 80 filléért kel el. A kereslet a mezőgazdasági munkálatok folytán élénkebb.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 19—21, rozs 10—11, árpa 11—11.50, zab 10—11, tengeri 13.50—14.50, lucerna 4.50—5.50, széna 4.50—5.00, lóhere 5.00—5.50, búkköny 4.20—5.00, szalma (alom) 1.50—2, szalma (rozs) 2.50—3, szalma (zsup) 0.16—0.18 P.

DEBRECENI PIACI ÁRAK.

Zöldségárak: karfiol 20—80, bab 30—50, retek 2—8, hagyma 6—12, paprika 2—6, fehércáposzta 10—50, kelkáposzta 10—30, paradicsom 60—70, uborka 2—6, fokhagyma 80—100, kalarabé 3—10, zöldség 6—15, tök 15—20, spenót 8 (tányér), sóska 8 (tányér), borsó 12—40 fillér kilója vagy csomója.

Baromfiárak: tojás 8—9 fillér dba, csirke 120—400, kacska 350—550 fillér párja.

Petrik Károly

röls és rövidáru üzletében
Debrecen, Szent Anna u. 5. Telefon 12-44

Paplanok és matrácok készen és rendelésre méret szerint a legolcsóbb árban. Nyári ocasio, harisnya és nyakkendő vásár. Szolid, szabott árak.

SPORTHIREK

**KERÜLETI
BAJNOKI USZÓVERSENY.**

A keleti kerület f. hó 20-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Debreceni Egyetemi Athletikai Club rendezésében tartja az 1930. évi kerületi uszóbajnokságait. A verseny iránt nagy az érdeklődés, tekintettel arra, hogy az idei szezon első nagyszabású uszóversenye lesz Debrecenben. A keleti kerület több uszója már országos nevű versenyző, különösen Szent-Királyi László (DEAC) többszörös melluszóbajnok és Farkas Ferenc (DEAC) országos műugrobajnok sok dicsőséget hoztak a keleti kerületnek. Az ifjúsági uszók országos viszonylatban is elsőrangúak, így Gódnéy, Köstner, Fésüs (DEAC) kiváló teljesítménnyel arattak sikert. A versenyen különben minden számban elsőrangú versenyzők indulnak és kitűnő eredményekre van kilátás, több kerületi rekord megdöntése várható. A verseny keretében bonyolítják le az ifjúsági bajnoki vízpoló mérkőzést és a DUE-DEAC polomériközést is. A versenyt, hogy minél nagyobb számú közönség nézhesse meg, a rendezőség méltányos olcsó belépő-díjat szabott meg. Részletes programot legközelebbi számunkban közlünk.

**DEAC-DIÓSGYŐRI AC VÍZIPOLÓ
5:1.**

A DEAC polócsapata 13-án, vasárnap Miskolcon játszott barátságos mérkőzést a Diósgyőri AC vízpoló csapatával és azt fölényes szép játékkal 5:1 arányban legyőzte. Góllövők: Szentkirályi (2), Fésüs (2), Farkas G. (1).

**SZENZÁCIÓS FUTBALLMÉRKŐZÉS
A VASUTAS SPORTELEPEN.**

Folyó hó 19-én, azaz szombaton délután 5 órai kezdettel a Városi Dalegyet futballcsapata mérkőzik a városi adóhivatal futballcsapatával.

A mérkőzés már ez évben a második, első ízben a daleyet győzött 2:0 arányban. A mérkőzést ünnepélyes keretek között tartják meg. A játék előtt zászlót és csokrot cserél a két csapat. Az ünnepi beszéd a daleyet részéről fog elhangzani.

A mérkőzés után a megnyert két fordó sör elfogyasztására átvonul a két csapat és a szoroson vett hozzátartozók a Máv. műhely kerthelyiségébe, ahol már készen várja a társaságot Horváth Ferenc daltestvérünk által főzött jó magyar gulyás. A gulyás elfogyasztása után Gómöri András znekarának ropogós csárdása mellett táncra perdül a fiatalok.

Ezton felkérem a Városi Dalegyet tagjait és különösképpen a következő urakat, hogy a jelzett napon délután fél 5 órára a vasutas pályán okvetlen jelenjenek meg: Papp kapus, Hamza, Vámos, Zöldi, Földi, Alföldi, Debreczeni, Szűcs, Ábel, Szolárszky, Zengevald, Sidó, Dóczy Béla, Govrik, Simon István, Nagy István, Ari Lajos, Gelért László, Schrebalovszky Lajos, Zengevald, Váncsodi, Papp László. — Az intéző.

A DEAC ATLETIKAI VERSENYE.

A DEAC hagyományos nyári atlétikai versenyét rendezti meg július 20-án délután 4 órai kezdettel az Egyetemi Sporttelepen több budapesti elsőosztályú atléta részvételével. A benevezettek közül kiemeljük az elmúlt vasárnap nagyszerű eredményt elért fiatal diszkoszvető Remeczet, aki Debrecenben akarja beigazolni akkori nagy eredményének realitását. 44 méteren felüli diszkoszvetőt még ugysem láttunk a debreceni pályákon s így különös érdekességet kölcsönöz a versenynek, hogy Remecen kívül még két 40 méteren

felüli diszkoszvető áll a verseny startjához a debreceni Végh és Bertalan BBTE személyében. Rajtuk kívül a Budapesti EAC, Műgyetem, Miskolci Vasutas SC, MOVE Budapesti Sport Egylet, Nyíregyházi VSC, Szolnoki MÁV SE, DVSC, DTE, DGASE, FTC és a rendező DEAC versenyzői indulnak a nyári szezon kimagasló eseményének ígérkező versenyen.

**A DEAC
ATHLETIKAI SZAKOSZTÁLYA**
ma délután 7 órakor az Egyetemi Sporttelepen szakosztályi ülést tart.

FELHÍVÁSOK.

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy ma délután fél 6 órára a DKASE pályán tréningre kivétel nélkül szíveskedjenek megjelenni. Tréning után több fontos éremmértékezési ügyek megbeszélése. — Intéző.

Felkérem az összes Bőrös játékosokat, hogy pénteken délután 5 órára a DKASE pályán teljes számban jelenjenek meg. — Intéző.

VERSENYTÁRGYALÁS AZ U. N. ARANYOSI KETTŐS UTKAPARÓHÁZ KÖRÜLI ÉPÍTÉSI MUNKÁLTOK ELVÉGZÉSÉRE.

A kereskedelmi és iparkamara ezton értesíti érdekeltseit, hogy Hajdu vármegye alispánja az u. n. Aranyosi kettős utkaparóház kerítés és melléképület összes építési munkáinak biztosítására versenytárgyalást tart.

Ajánlatok tehető külön az egyes munkaesportokra is.

Ajánlkozni óhajtok felhívtnak egy „Ajánlat az Aranyosi utkaparóház kerítés és melléképület építési munkáira” felirással ellátott öt pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlataikat legkésőbb f. év július 21. napjának délelőtt 10 órájáig az alispáni hivatalba adják be.

Az ajánlat csak az előírt minta és ajánlati költségvetési ürlap felhasználásával tehető. Az ajánlati költségvetésbe az egységárak nemcsak számokkal, hanem betűkkel is beírandók.

Az ajánlathoz bányapénzt csatolni nem szükséges.

Azok az ajánlattevők, akik a munkák elvégzésére törvényes képesséssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukba a képesséssel bíró megbízottukat bejelenteni.

Azok az ajánlattevők, akik a debreceni m. kir. állami építészeti hivatalnak még nem dolgoztak, illetve felügyelete alatt munkát nem végeztek, kötelesek a megbízhatóságukat a illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Az ajánlatok f. évi július hó 21-én déli 12 órakor fognak felbontatni. Az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik a felbontáson résztvehetnek.

A művelet és tervek a debreceni m. kir. államépítészeti hivatalban megtekinthetők, ugyanott a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

Ajánlati ürlap és költségvetés a debreceni m. kir. államépítészeti hivatalban egy pengőért beszerezhető.

Ajánlattevők igazolni kötelesek, hogy a Társadalombiztosító Intézetnél hátralékuk nincsen. Az ajánlat a felbontástól számított 40 napig érvényben marad. A vármegye alispánja fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon, azok végösszegére való tekintet nélkül, választhasson.

Felhívjuk az érdekelteket, hogy megbízhatósági bizonyítvány kiadása iránti kérelmüket a versenytárgyalás napját megelőzőleg legalább 3 nappal nyújtsák be a kamarához, mert azok kiállítására bizonyos előírt formások betartása mellett történik, amely időt vesz igénybe.

**HASZONBÉRBEADÁSI
HIRDETMÉNY.**

Vámospércs község tulajdonát képező és határában fekvő Villongó és Kőrises elnevezésű ingatlan 600 kat. hold július hó 29-én délelőtt 10 órakor megtartandó árverésen 6 évre bérbeadatik. Árverési feltételek vármegyei tisztii főügyészi hivatalban (Vármegyháza és a községi főjegyzőnél megtekinthetők.

Vámospércs, 1930. évi július hó 14-én.

Hentes Sándor főjegyző.

HIRDETMÉNY.

Értesitem a város közönségét, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság egyes bírāja Debrecen sz. kir. város házhelyrendezési ügyében, a 75.200-1924. I. M. sz. rendelet 58. paragrafusa értelmében foganatosított tkvi. rende-

zési eljárásról felvett jegyzői könyv, annak mellékletei, a felek által előterjesztett kérések és a helyszíni szemle alapján a 33629-1930. OFB. szám alatt hozott végzésében intézkedett.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság egyes bírójának ezen végzése 1930. évi július hó 17. napjától kezdődőleg 15 napi időtartamra a városi kiadóhivatalban (Városháza, főemelet 9.) közszemlére van kitéve. Ezen OFB. végzést a közszemlére kitével ideje alatt a hivatalos órák alkalmával ott bárki megtekintheti.

Debrecen, 1930 július 16.

Polgármester.

Jó minőségű téglá és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő ucca 2. Telefon: 610.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szöig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szöig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkkel álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-főrház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyujt felvilágosítást.

Állást keresők

Középkorú
asszony falura vagy tanya házvezetőnének magános úrho zelmene. Cím a kiadóban. 202

Betöltendő állás

Varróda
segédleányok, valamint tanulóleányok, bentkosztra is felvételnak, Kossuth ucca 42. 217

Egy
kisleány kifutónak felvétetik. Homok u. 116. 200

Mindenest
parkettvikszeléshez értőt, jó bizonyítvánnyal felfogadok azonnal. — Szent Anna u. bérház, II em. 4 Dr. Rex. 196

Jólköző
szerény nőt keresek. Németh főintézőné, — Hortobágyi halastó. 1175-7-20

Betöltendő állás

Tanulókat
felvezetek kész bútorok kaphatók, Miklós ucca 18. szám. Bodnár asztalosnál. 109

Fűszerestanoló
fizetéssel felvétetik, Glöck, Magoss György-tér 9. szám. 159-VII-27

Egy
kifutófiú felvétetik, — Varga ucca 35. szám, fűszerüzlet. 219

Kifutófiú,
kerékpárhoz értő, 18 éves, felvétetik, Goldberger. Csapó ucca 33. 222

Cukráz
tanulónak fiú felvétetik. Árpádtér 26. 173

Egy
jómunkás izraelita valóságos borbélyeséget felveszek, fizetés 35 pengő, teljes ellátás, 70-80 pengő mellékes. — Auspitz Dávid Balkány Szabolcsmegye. 174

Tanulónak
egy ügyes fiút felveszek, Vojt fűszerkereskedő, Árpádtér. 183

Fodrászsegéd,
jómunkás, felvétetik, Bukovits, Petőfi-tér 6. szám. 216

Ragasztó
felvétetik állandó munkára, Weintrub, Csapó ucca 58. 215

Hétszamos
cipészegédei, teljes ellátással felveszek, Olaj úts. 58. szám. 203

Autó, motor, kerékpár

Generál
javított sportautó, új gumikkal eladó. Cím a kiadóban. 236

503-as Fiat autó
kifogástalan állapotban, jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 181

Bergmann-féle
teherautó, postakocsi-val, generál javítással, azonnal eladó. Cím a kiadóban. 206

Eladó
egy kitűnő állapotban levő Cormick-féle fűkaszáló-gép, Mandel Salamonnál, Ujfehértó

Oktatás

Gyorsírást,
gépírást tanítok, kipróbált könnvű módszerrel, Darabos ucca 1. szám, első emelet. 1766-VIII-23

Javító,
magán- s érettségi vizgára tanárjelölték előkészítenek. Értekezni Tisza Internátusban, Magoss György-tér 18. 8-10 és 16-18 óráig lehet. 229-VIII-17-20

Elelmiszer és ital

Kétéves
6-bor, 64 fillér, öt liter vételnél 60 fillér, gyöngyösi Otelló, vörös 80. öt liter vételnél 76, nemes kádár 100, öt liter vételnél 90 fillér. Glöck csemege és borüzlet, Magoss György-tér 9. sz. Tanulót felveszek és mézet veszek. 16-8-15

Bor
66 fillér, kitűnő zamatu, kihordásra, Dénesnél, Cegléd ucca 22. szám. 24-7-10

Tanulók
fizetéssel felvételnak, Vangor Antal épület és bútorasztalosnál, Csapó ucca 16. Ugyanott ajtó, ablak, eladó. 124

Bútorok

Ebedőbútor,
leány és konyhabútor, garderozszekrény, — plüsdívány, sezlonok, olajképek, varrógép, asztok, ingaóra, villanylámpák, vázák, eladók. Lakás-kiadó, Arany János ucca 54. földszint 2. 148

Gyöngyüri
uriszoba, háló, ebédli, olcsón eladó, Erzsébet ucca 50. 224

Alkalmi vétel,
háló, ebédli, új, nagyvon, olcsón eladó, Pine ucca 30. szám, első emelet. 222

Antik
 Jíván yeladó. czechenyi kert. Eröss Lajos u. 12. sz. 65
 Szép kiviteili konyhabútorok jutányosan kaphatók, Széchenyi ucca 3. szám 151

Ajánlat

Takarékosság
 Könyvecskéjével, készpénz áron vásárolhat óráit, ékszeret, hathavi részletfizetésre Engel László ékszerésznél — Piac ucca 52. szám. 23-7-25

A Favorit,
 molykár elleni védő ruhazsák előnyéről az utolsó próbihirdetésben olvashat 264 7-25

Jóházikoszt
 kapható, Darabos ucca 1. szám, első emelet. 21-VIII-24

Gallérokat, ingeket
 legszebben, legolcsóbban tisztítok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7. szám 1125 12-31

Ablakok
 jobbminőségűek és egyszerűbbek, továbbá hármass, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepen, Nagyvárca u. 14. Miklós ucca végén 5a-31

TELEJES
 ellátásra külön szobában előford két középiskolai tanulófiút vagy leányt iskolai időnyre — keresztény nyelstárad. Domokos Lajos ucca 6. — központtól 12 perc. 8

Partiba
 vásárolt többféle szöveteket, selymeket, meglepő olcsón vásárolhat Batthyány 13., udvarban. 1712

Aranyat,
 aranypénzt, zálogcédulát, brilliánt a legmagasabb árban veszek. Beresényi órás, Csapó u. 38. Iparostanonciskoláva szemben. 136a.

Jóminőségű
 esertégla és cserép, jutányosan árban beszerezhető az Alföldi téglá és cserépgyárnál. Ujvárosi út, városi eladási iroda Salétrom ucca 12. szám. Telefon: 6 74 szám 14 VII-15

PALI OLAKK
 magasztos legzebb színekben kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék. Üzletben Debrecen. — Piac u. 10. Rikával szemben. — Ugyanott olcsón, svábhogár nélkény. és egérlő megbízható minőségben kapható.

Leghorn
 és vörös izlandi tenyésztojásokat, napos csirkét és három hónapos tyúkokat ajánl a Bocskai-kerti Tojástermelő és Értékesítő Szövetkezet Rendelés Vásártérnél pénziárnál. Telefon 608. — vagy Bocskai-kert. 17a 18

Fehérneműhímzés,
 varrás, monogrammozás, előrajzolás a legújabb munka olcsón. Fazekas előnyomda, kézimunkaüzlet, Szent Anna 6. szám. 128-7-31

Nád
 1500 kéke jutányos árban kapható. Balogh és Vértessy téglagyár. — Telefon 318 1838-7-31

Tégla
 legjobb minőségű, bármily mennyiségben, a legjutányosabb árban házhoz szállítva kapható. Balogh és Vértessy téglagyár. Telefon 318. 1837-7-31

Iroda,
 telefonnal, uccai rollos üzlethelyiség, sürgősen kiadó. Cím a kiadóban 231

Aranyat,
 aranypénzt, zálogcédulát, brilliánt a legmagasabb árban veszek. Beresényi órás, Csapó ucca 38. szám. (Iparostanonciskolával szemben) 228

Megnyilt
 Loós Juliska kalap szalonja, szenzációs kalapok, olcsó árak, Piac ucca 56. szám 225

Cserépkályhák
 átrakását, puccolását, felelősséggel, legolcsóbban vállalja Illia István Piac ucca 77. 226

Szemüvegek
 készítője, orvosi receptre is, Nagy Kálmán látsszerész, Piac ucca 73. szám. Pauló vésnöknel. Javítások szak szerűen készülnek. x

Olesón
 vállalatok hímzést házilag, esetleg üzlethől. — Cím: Ghillányi u. 17. sz. Boldogkert 184

Találtatott
 egy sréter nőstény vadászkutya. Tulajdonosa átveheti Hivelyes ucca 5. 208

Kereslet

István
 uton egy „Magosix“ kurbli elveszett. Jutalom ellenében kérem a kiadóban leadni.

Készpénz
 fizetés mellett 10-12 holdas tanyásbirtokot vásárolnék, város alatt Cím: Miklós ucca 7. 232

Kettősíz
 pengőt rövid időre biztos fedezetre fölveszek Cím a kiadóban 207

Szódavizgyárat
 megvételre keresek. — Debrecen, Wesselényi u. 123. Borbélyüzlet. Bugló 199

Elvesztettem
 a nagyverdei Hősök szobránál egy Voigtlander fényképezőgép hátsó fedlapját homályos füveggel. Kérem a becsületes megtalálóját hogy jutalom ellenében Rothermere (Darabos) u. 23. alatt adja le Nagy F-nél 188

Kiadó lakás

Három,
 esetleg négyszobás villalaladás, augusztusra kiadó, Csapó ucca 23. sz. Telefon: 4-67. 338

Egy
 udvari szoba kiadó. — Szent Anna u. 36. 178

Háromszobából
 álló első emeleti lakás augusztus elsejére kiadó, Varga ucca 1. sz. 221

Kiadó
 egy pincszoba lakás. Vár u. 8. 213

Kiadó
 azonnalra átalakított 2 szoba, előszoba s mellékhelyiségekből álló modern lakás. Vár u. 8. sz. 214

Egy szoba,
 konyhás pincelakás — aug. 1-ére kiadó. Kigyó 37. szám. 178

Kiadó
 jutányosan 1 szoba és konyha. Vargakert, — Déli-sor 35. 180

Kettő
 szoba, kis szoba, hall, konyha, kamara, előszoba 1930 augusztus 1-étől kiadó. Harsányi Gusztáv u. 10. 204

Két
 udvari szép szoba irodának, rendelőnek v. garzonlakásnak aug. 1-ére kiadó. Csapó u. 8. sz. alatt. Értekezni ugyanott 201

Széchenyi
 uccán kiadó 1 szobás udvari, 2-3 szobás uccai lakás. Ugyanott raktárak. Értekezni Fekete uridivat üzletében Kistemplomnál 198

Egy,
 kettő és négyszobás lakások olcsón kiadó. Hadházi u. 27., ház-mesternél 192

Kettő
 szoba, konyha azonnal kiadó. Hatvan u. 52. 194

Kiadó
 egy szoba konyha és spájz, fűskamara aug. 1-ére. Késs u. 72 191

Kiadó
 uccai kétszobás előszobás, féregmentes lakás aug. 1-ére. Ajtó 37. sz. 177

Kiadó
 Piac u. 30. sz., I. em. rendelőnek, hivatalnak vagy lakásnak uccai 3. vagy 2. vagy 1 szoba bútorozva vagy anélkül. 180

Kiadó
 uccai két szoba, előszoba, konyha, speiz, mellékhelyiség, aug. hó elsejére, Bőszörményi út 11-á. 230

Két szoba,
 előszoba, konyha, összes mellékhelyiségekkel, kényelmes, tiszta, kiadó. Varga ucca 7. 239

A Márton-féle,
 Csapó uccai modern uccai úrilakás, azonnal bérbeadó. Varga ügyvédnél. 204

Kiadó
 szoba, konyha, spájz, baromfi- és setréstartás sal aug. 1-ére. Ugyanott udvaranyilló szoba. Tőhötöm u. 12. Köntőskert. 175

Kétszobás
 lakás mellékhelyiségekkel aug. 1-ére kiadó. — Lorántffy u. 13. 197

Kiadó
 udvaranyilló szoba magános nőnek, vagy gyermektelen házaspárnak. Sarok u. 12. x

Egy
 füres szoba, a Szent A. ucca 33. szám alatt az udvarban, magános evéennek olcsón kiadó. (r.)

Ötszobás,
 modern urilakás, parkettes augusztusra kiadó. Csapó u. 24. 73

Két szoba,
 konyha augusztus 1-re kiadó, Homokkert gróf Tisza István ucca 4. ref. iskolával szemben. 155

Magas
 földszintes, háromszobás, verandás lakás azonnal kiadó, Mezena ucca 26. Dw

Nagyállomás
 közelében három szoba mellékhelyiségekkel, — kerttel Harsányi G. 15. sz. a. kiadó. Értekezni Eötvös u. 64. sz. 1844

Ötszobás
 lakás a Kossuth ucca 45. szám alatt minden kényelemmel augusztusra kiadó. Értekezni: Kossuth u. 15. 18w.

Butorozott szoba

Különbejárátú
 s építési költségű bútorozott szoba, parkírozott udvarban, olcsón kiadó. Rothermere ucca 20. sz. 7-8

Különbejárátú
 csinosan bútorozott udvari szoba, azonnalra kiadó, Gólya ucca 8. szám. (—)

Butorozott szoba,
 előszobával kiadó, Hatvan ucca 16. szám. 222

Különbejárátú
 szép bútorozott szoba, olcsón kiadó, Hatvan ucca 33. szám alatt. Értekezni lehet Hatvan u. 36. sz. második lakás. x

Központban
 különbejárátú uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Monti ezredes ucca 15. 190

Különbejárátú
 szépen bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 11. 195

Különbejárátú
 bútorozott szoba, lakó nélküli udvarban. nő vagy férfinak kiadó. Beresényi ucca 37. sz. 212

Üzlet, máhely, raktár

Sütiüde
 kiadó. Gerébi telep, Király Ferenc u. 13. 75

Üzlethelyiség
 azonnal kiadó, esetleg társba is. Arany János ucca 7. szám. Értekezni lehet a keresztépületben. w

Üzlethelyiség
 több uccára nyíló, sarokházban, augusztus hó elsejére, igen előnyös feltételekkel kiadó. — Eötvös ucca 66. (Bj)

Egy
 hentes üzlet a nagyállomásnál kiadó. Értekezni lehet a vendég lőben. 236

Kisebb
 fűszerüzlet berendezés és 1 és 2 méteres deszkafal olcsón eladó. — Sámsoni út 27. 185

Garage
 hefonos, központban olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 182

Tiszanalotában
 (Dégefeld tér) kisebb üzlethelyiség kiadó. 189

Üzlethelyiség
 forgalmas helyen hentesnek olcsón kiadó. Klór, gázgyár ucca 4. 205

Eladó ingóság

Hintaszék,
 wertheim kassa, konyha kredenc, siffon, s ág, asztal, eladó. Hatvan ucca 21. 240

Eladó
 ócska-tégla a régi városi téglagyár telepen. 227

Eladó
 szalámivágó gép, mérleg és különféle üzlethelyiségek, igen olcsón, üzlethelyiség átadó. Pásti ucca 6. sz. (Bodega) 133

Eladó ház

Villa-telek,
 Jerikó ucca 18. számú eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal, Bőszörményi út 49. szám alatt 220

Részletfizetésre
 megvehető pékség ház, zal, kovács- és kerékvártó műhellyel, Miklós ucca 7. sz. 233

Eladó
 Thaly, Kálmán ucca 6. számú ház 218

Eladó
 Bihari-telepen, egy 30 évre adómentes, jól védelmező, új ház, 2 szoba, konyha, terrasz és mellékhelyiségű lakással, melyen ezenkívül még egy szoba is konyha is van. gyümölcsös és beton kúttal. Ára: 6.500 pengő, de 1500 pengővel részletre megvehető. Értekezni lehet Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 212

Eladó
 kétszobás telepi ház, mellékhelyiségekkel, s részletfizetésre is. Értekezhetni lehet Gazdák Bankja, Kossuth u. 211

Eladó
 Homokkert, Türr István ucca 10. számú ház, azonnal beköltöztethető. Értekezhetni lehet ugyanott 8. szám alatt.

Eladó
 Nap uccán családi ház 24 holdas tanyás birtok, Poroszlai úton villa-telek. Értekezni lehet: Nap ucca 4. szám alatt. 1708-VIII-17

Sürgősen
 eladó, Homokkert, Harsányi Gusztáv ucca 7. számú ház, három kis lakással 4000 pengőért Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16. 10.w

Eladó állatok

Eladó
 szép farkaskutya. Pusztás telep, Szeder u. 32. 187

Eladó föld

Rendkívül olcsó
 ház helyek eladók a nagyállomás közelében. Ugyanott olcsó kosztés kvartély. Eladó családi ház. Javitó és magánvizsára, közép- és felső iskolásoknak előkészít tanárjelölti. Értekezhetni lehet mindkét ügyben, Szoboszlai Papp István ucca 18. Homokkert, lehet (k)

Eladó
 egy ház hely a mesteruccai sorompónál vasöntőde mellett, részletfizetésre is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth u. 200

Eladó
 város alatt, kőút mentén 26 holdas, tanyás birtok, melyben egy hold szőlő, egy hold gyümölcsös, 2 hold akácerdő és külön gazdasági épületek vannak, esetleg eleserélnék helyvárosi házárt. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth ucca 210

Eladó
 Elepen 164 kat hold búzatermő tanyás birtok, parcellázva is. Értekezni Kossuth u. 48. M.vo

Más káran tanuljon!
 Milliós értékű finom ruhák válnak hasznavehetetlenné a moly- és a porkárok miatt. A szabadalmazott „Favorit“ ruhazsák, bundazsák a moly álcáit elpusztítja, gyűrődéstől, portól óv, évekig eltart, különös kezelése nincs, illata nem kellemetlen. Ára 150-350 P mérelásítás: — „Favorit Áruház“, Csapó u. 18. Prospektus díjtalan! 264 7-25